

GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

2009

Labdien,

Ar šo pārskatu mēs nākam pie Jums, lai nodotu Jūsu vērtējumam Valsts vides dienesta 2009.gadā paveikto. Tāpat kā citām iestādēm un uzņēmumiem arī Valsts vides dienestam garām neiet tās finansiālās grūtības, kuru rezultātā radikāli jāmaina un jāoptimizē VVD darbs un kadru politika. Tieši 2009.gads bija tas, kurā mēs šīs problēmas reāli apzinājāmies un izjutām. Tāpat, kā apzināmies to, ka būsime spiesti pielāgoties situācijai arī tuvākajos gados. Diemžēl šī pielāgošanās izpaužas ar dienestā strādājošo speciālistu atlaišanu un atalgojuma samazināšanu.

Taču laikā, kad darbu veicēju paliek mazāk, svarīgi ir izvēlēties galvenos, vissvarīgākos virzienus, kur pielikt tos spēkus, kas palikuši dienesta rīcībā.

Tieši pareizi izvēlēties prioritātes pašlaik ir viens no svarīgākajiem uzdevumiem, jo īpaši tāpēc, ka veicamo darbu saraksts ir garš un tas nepārtraukti papildinās gan Eiropas Savienības, gan Latvijas likumdevēja pieņemto normatīvo aktu rezultātā.

Tomēr domāju, ka šajā grūtajā gadā esam izvēlējušies pareizu kursu un tikuši galā ar tiem uzdevumiem, kuri deleģēti Valsts vides dienestam. Tas bijis iespējams arī pateicoties tiem cilvēkiem, kuri visa gada garumā ir bijuši gatavi mums palīdzēt ar informāciju vai arī nav bijuši vienaldzīgi pret lietām, kuras mūsu vides kvalitāti noteikti nepadara labāku, bet kuras mūsu pašu attieksmes dēļ kļuvušas jau tik pierastas, ka vairums cilvēku tās pat nepamana. Paldies tiem, kuri ziņo mums par notekūdeņiem, par indīgiem dūmiem, naftas plankumiem. Paldies tiem, kuri nepaieļ garām mežu un ezeru krastu piemēslošanai, alkatīgiem zivju ķērājiem un dabas iznīcinātājiem.

Lai mums visiem kopā izdodas atrast to līdzsvaru, kas Latvijas iedzīvotājiem var sniegt prieku par dzidriem ūdeņiem, zaļojošiem kokiem un tīru gaisu, vienlaicīgi nodrošinot attīstību un labklājību līdzvērtīgi citām Eiropas valstīm!

Ģenerāldirektors

V.Avotiņš

SATURS

1. PAMATINFORMĀCIJA	5
1.1. JURIDISKAIS STATUSS, PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES.....	5
<u>Valsts vides dienests (turpmāk tekstā VVD) ir vides ministra pārraudzībā esoša institūcija, kuras darbības mērķis ir realizēt vides politiku Latvijas Republikas teritorijā, Baltijas jūrā un Latvijas teritoriālajos ūdeņos un saskaņā ar valdības funkciju – vides aizsardzība, un programmu – vides politikas līdzekļu attīstība un ieviešana un nodrošināt, lai tiktu ievēroti normatīvie akti vides aizsardzības, radiācijas drošības un kodoldrošības un dabas resursu izmantošanas jomā, kā arī veicināt dabas resursu un enerģijas ilgtspējīgu izmantošanu.</u>	5
1.2. GALVENIE UZDEVUMI UN DARBĪBAS VIRZIENI.....	8
1.3. IZMAIŅAS 2009.GADĀ.....	9
1.4. 2009.GADA GALVENIE UZDEVUMI, PRIORITĀTES, PASĀKUMI.....	10
2. VALSTS VIDES DIENESTA FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI.....	11
2.1. VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS.....	11
2.2. BUDŽETA PROGRAMMAS UN APAKŠPROGRAMMAS, KURU FINANŠU LĪDZEKĻI TIEK IZLIETOTI IESTĀDES DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI.....	11
2.2.1.LATVIJAS VIDES AIZSARDZĪBAS FONDA FINANSĒTIE PROJEKTI.....	11
2.2.2. ZIVJU FONDA FINANSĒTIE PROJEKTI.....	12
2.2.3. SADARBĪBAS PARTNERU FINANSĒTO PROJEKTU REZULTĀTI UN LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS.....	12
2.3. VALSTS VIDES DIENESTA DARBĪBAS REZULTĀTI.....	14
2.3.1. ATĻAUJU, LICENČU UN TEHNISKO NOTEIKUMU IZSNIEGŠANA UN SASKAŅOŠANA.....	15
2.3.1.1. ATĻAUJAS PIESĀRŅOJOŠO DARBĪBU VEIKŠANAI.....	15
2.3.1.2. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS ATĻAUJAS.....	16
2.3.1.3. DABAS RESURSU LIETOŠANAS ATĻAUJAS.....	17
2.3.1.4. ŪDENS RESURSU LIETOŠANAS ATĻAUJAS.....	17
2.3.1.5. ATĻAUJAS GULTNES PADZIĻINĀŠANAS DARBIEM.....	17
2.3.1.6. ATĻAUJU IZSNIEGŠANA DARBĪBĀM AR AUKSTUMA AGENTIEM.....	18
2.3.1.7. ZVEJAS LICENČU IZSNIEGŠANA.....	18
2.3.1.8. TEHNISKO NOTEIKUMU, ATZINUMU UN IZZIŅU IZSNIEGŠANA, DAŽĀDU SASKAŅOJUMU VEIKŠANA, DARBS AR PĀRSKATIEM.....	18
2.3.1.9. ZEMES DZĪĻU IZMANTOŠANAS ATĻAUJAS.....	21
2.3.1.10. SPECIĀLĀS LICENCES UN ATĻAUJAS DARBĪBĀM AR JONIZĒJOŠĀ STAROJUMA AVOTIEM.....	21
2.3.2. VIDES AIZSARDZĪBAS NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANAS KONTROLE.....	21
2.3.2.1. DABAS RESURSU AIZSARDZĪBAS UN IZMANTOŠANAS KONTROLE.....	21
2.3.2.2. SUGU UN BIOTOPU, MIKROLEIGUMU KONTROLE ĀRPUS ĪPAŠI AIZSARGĀJAMO DABAS TERITORIJĀM.....	22
2.3.2.3. VIDES PIESĀRŅOJUMA, ĶĪMISKO VIELU UN ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS KONTROLE.....	24

2.3.2.4. RŪPNIECISKO AVĀRIJU RISKĀ OBJEKTU KONTROLE...	25
2.3.2.5. ZVEJAS UN MAKŠKERĒŠANAS NOTEIKUMU IEVĒROŠANAS KONTROLE.....	26
2.3.2.6. MAZO HIDROELEKTROSTACIJU KONTROLE.....	27
2.3.2.7. KUĢU UN OSTU AKVATORIJU KONTROLE.....	28
2.3.2.8. JŪRAS ŪDENU KONTROLE NO GAISA.....	29
2.3.2.9. KODOLDROŠĪBAS UN DARBĪBAS AR JONIZĒJOŠĀ STAROJUMA AVOTIEM KONTROLE.....	29
2.3.2.10. FAKTORI, KAS IETEKMĒJUŠI NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANU	30
2.3.2.11. PROGNOZES PAR ATTĪSTĪBAS DINAMIKU.....	31
2.3.3. SANKCIJAS PAR NORMATĪVO AKTU PRASĪBU PĀRKĀPUMIEM.....	31
2.3.3.1. PIEMĒROTIE ADMINISTRATĪVIE SODI.....	31
2.3.3.2. PĀRSŪDZĒTIE LĒMUMI ADMINISTRATĪVO PĀRKĀPUMU LIETĀS.....	34
2.4. AVĀRIJU SITUĀCIJU VADĪŠANA UN INFORMĀCIJAS KOORDINĒŠANA.....	35
2.5. SŪDZĪBU UN IESNIEGUMU IZSKATĪŠANA.....	35
2.6. VALSTS VIDES INSPEKTORU UN EKSPERTU APMĀCĪBA, METODISKO MATERIĀLU SAGATAVOŠANA.....	35
2.7. INFORMĀCIJA PAR PAKALPOJUMIEM.....	36
2.7.1. SNIEGTO PAKALPOJUMU VEIDI.....	36
2.7.2. UZLABOJUMI PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBAS UN KVALITĀTES NODROŠINĀŠANĀ.....	37
2.8. INFORMĀCIJA PAR ĪSTENOTAJĀM JAUNAJĀM POLITIKAS INICIATĪVĀM....	38
2.9. PĀRSKATS PAR IESTĀDES VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI.....	38
3. PERSONĀLS.....	39
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU.....	39
4.1. KLIENTU INFORMĒŠANA UN KONSULTĒŠANA.....	39
4.2. SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA.....	40
4.3. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU.....	40
4.4. KONSULTĀTĪVO PADOMJU DARBĪBAS REZULTĀTI.....	41
5. PLĀNI NĀKAMĀJAM GADAM.....	42
5.1. 2009.GADĀ UZSĀKTIE PASĀKUMI, KURI TIKS TURPINĀTI 2010.GADĀ.....	42
5.2. NĀKAMĀ GADA PRIORITĀTES.....	42
5.3. SADARBĪBAS PROJEKTI, STARPTAUTISKIE PROJEKTI.....	43

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. JURIDISKAIS STATUSS, PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES

Valsts vides dienests (turpmāk tekstā VVD) ir **vides ministra pārraudzībā esoša institūcija**, kuras darbības mērķis ir realizēt vides politiku Latvijas Republikas teritorijā, Baltijas jūrā un Latvijas teritoriālajos ūdeņos un saskaņā ar valdības funkciju – vides aizsardzība, un programmu – vides politikas līdzekļu attīstība un ieviešana un nodrošināt, lai tiktu ievēroti normatīvie akti vides aizsardzības, radiācijas drošības un kodoldrošības un dabas resursu izmantošanas jomā, kā arī veicināt dabas resursu un enerģijas ilgtspējīgu izmantošanu.

Valsts vides dienests (turpmāk tekstā VVD) ir izveidots saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 29.septembra rīkojumu Nr.714 „Par Vides valsts inspekcijas, Jūras vides pārvaldes un reģionālo vides pārvalžu reorganizāciju un Valsts vides dienesta izveidošanu”.

VVD vada ģenerāldirektors, kura tiešā pakļautībā atrodas reģionālās vides pārvaldes (RVP), Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde (JIŪP) un Radiācijas drošības centrs (RDC), kā arī centrālās struktūrvienības (CS): Uzraudzības departaments, Juridiskais departaments, Administratīvais departaments, Budžeta un finanšu daļa, Licenču daļa.

VVD visā Latvijas teritorijā, kontinentālajā šelfā un Baltijas jūras Latvijas Republikas ekonomiskajā zonā veic vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas valsts kontroli – VVD kontrolē dabas resursu (zivju resursu, zemes dziļu resursu, augsnes, ūdens u.c.) ieguvi un izmantošanu, īpaši aizsargājamo sugu, biotopu un teritoriju aizsardzības noteikumu ievērošanu, piesārņojošo vielu emisiju vidē, bīstamo un sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu, darbības ar ķīmiskām vielām un ķīmiskajiem produktiem, radiācijas drošības un kodoldrošības regulējošo normatīvo aktu prasību ievērošanu. VVD izsniedz atļaujas, tehniskos noteikumus un cita veida saskaņojumus vidi ietekmējošu darbību veikšanai, lai nodrošinātu racionālu dabas resursu izmantošanu.

VVD darbojas uz nolikuma pamata (Ministru kabineta 2004.gada 23.novembra noteikumi Nr.962 „Valsts vides dienesta nolikums” ar 2009.gada 23.novembra grozījumiem).

VVD ir sekojošas struktūrvienības (skatīt shēmu Nr.1):

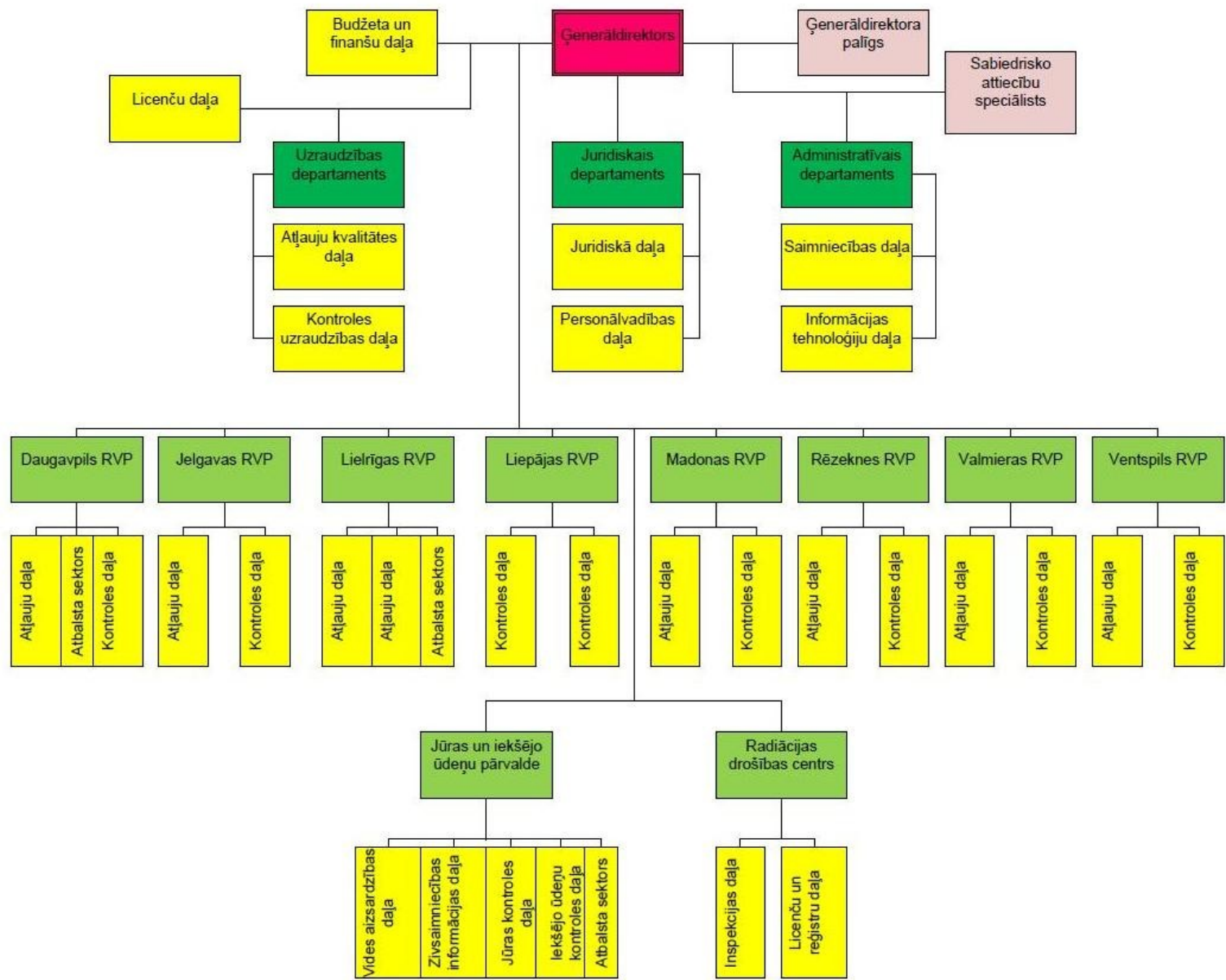
1. centrālās struktūrvienības - departamenti un daļas;
2. Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde (turpmāk tekstā JIŪP);
3. teritoriālās struktūrvienības – reģionālās vides pārvaldes (turpmāk tekstā RVP)
4. Radiācijas drošības centrs (turpmāk tekstā RDC) .

VVD centrālās struktūrvienības ir Uzraudzības departaments, Juridiskais departaments, Administratīvais departaments, Budžeta un finanšu daļa un Licenču daļa.

Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes struktūrvienības ir Vides aizsardzības daļa, Zivsaimniecības informācijas daļa, Jūras kontroles daļa, iekšējo ūdeņu kontroles daļa un atbalsta sektors.

Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde saskaņā ar [reglamentu](#) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā savas funkcijas veic kontinentālajā šelfā, Baltijas jūras LR ekonomiskajā zonā un ostu akvatorijās (turpmāk – Latvijas jūras ūdeņos), kā arī LR iekšējos ūdeņos, starptautiskajos ūdeņos, kas noteikti saskaņā ar Eiropas Savienības (ES) zveju regulējošiem normatīvajiem aktiem, un ES dalībvalstu un valstu, kas nav ES dalībvalstis, ūdeņos.

Shēma Nr.1

VVD struktūrā ietilpst **astoņas (8) RVP**, katras RVP pārraudzībā ir noteiktas Latvijas administratīvās teritorijas (pilsētas, novadi):

Daugavpils RVP – Daugavpils pilsēta, Daugavpils, Aglonas, Aknīstes, Dagdas, Ilūkstes, Jēkabpils, Krāslavas, Krustpils, Līvānu, Preiļu, Riebiņu, Salas, Vārkavas un Viesītes novads;

Jelgavas RVP – Jelgavas pilsēta, Jelgavas, Auces, Bauskas, Dobeles, Iecavas, Ozolnieku, Rundāles, Tērvetes un Vecumnieku novads;

Lielrīgas RVP – Rīgas pilsēta, Ādažu, Babītes, Baldones, Carnikavas, Garkalnes, Ikšķiles, Inčukalna, Jūrmalas, Ķeguma, Ķekavas, Lielvārdes, Mālpils, Mārupes, Ogres, Olaines, Ropažu, Salaspils, Saulkrastu, Sējas, Siguldas un Stopiņu novads;

Liepājas RVP – Liepājas pilsēta, Aizputes, Alsungas, Brocēnu, Durbes, Grobiņas, Kuldīgas, Nīcas, Pāvilostas, Priekules, Rucavas, Saldus, Skrundas un Vaiņodes novads;

Madonas RVP – Madonas, Aizkraukles, Alūksnes, Apes, Cesvaines, Ērgļu, Gulbenes, Jaunjelgavas, Kokneses, Lubānas, Neretas, Skrīveru, Pļaviņas un Varakļānu novads;

Rēzeknes RVP – Rēzeknes pilsēta, Rēzeknes, Baltinavas, Balvu, Ciblas, Kārsavas, Ludzas, Rugāju, Viļakas, Viļānu un Zilupes novads;

Valmieras RVP – Valmieras pilsēta, Valmieras, Alojas, Amatas, Beverīnas, Burtnieku, Cēsu, Jaunpiebalgas, Krimuldas, Limbažu, Līgatnes, Mazsalacas, Naukšēnu, Priekuļu, Pārgaujas, Raunas, Rūjienas, Salacgrīvas, Smiltenes, Strenču, Valkas un Vecpiebalgas novads;

Ventspils RVP – Ventspils pilsēta, Ventspils, Dundagas, Engures, Jaunpils, Kandavas, Rojas, Talsu un Tukuma novads.

Visās RVP ir šādas struktūrvienības – Atļauju daļa, Kontroles daļa un Atbalsta sektors (Daugavpils RVP un Lielrīgas RVP).

RVP funkcijas ir noteiktas likumos (piemēram, Vides aizsardzības likumā, likumā “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”, likumā „Par piesārņojumu”), Ministru kabineta noteikumos, kā arī ar RVP reglamentā.

Radiācijas drošības centra struktūrvienības ir Inspekcijas daļa un Licenču un reģistru daļa.

RDC funkcijas ir noteiktas likumā „Par radiācijas drošību un kodoldrošību” un VVD reglamentu. RDC galvenā funkcija – radīt iespēju droši izmantot jonizējošā starojuma avotus un aizsargāt iedzīvotājus un vidi pret iespējamo kaitīgo iedarbību, vienlaicīgi nodrošinot maksimālo labumu iedzīvotājiem no starojuma avotu izmantošanas. RDC normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atbilstoši savai kompetencei nodrošina uzraudzību un kontroli radiācijas drošības un kodoldrošības jomā.

RDC Inspekcijas daļā ir Operatīvās brīdināšanas grupa, kas strādā nepārtrauktā režīmā, lai nodrošinātu kodolnegadījumu izziņošanas 24 stundu operatīvo gatavību. Grupa nodrošina iespēju jebkurā diennakts stundā saņemt konsultācijas radiācijas drošības jautājumos un vajadzības gadījumos organizē RDC operatīvās reaģēšanas vienības sasaukšanu.

Atbilstoši Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma (EURATOM) 35.panta nosacījumiem Valsts Vides dienesta Radiācijas drošības centrs nodrošina arī gaisa, ūdens un augsnes radioaktivitātes kontroli.

VVD savas funkcijas īsteno sadarbībā ar Vides ministriju un tās padotībā esošajām institūcijām, Valsts mežu dienestu, Lauku atbalsta dienestu, Pārtikas un veterināro dienestu un

citām valsts pārvaldes iestādēm, pašvaldībām, kā arī ar nevalstiskajām organizācijām un privātpersonām.

1.2. GALVENIE UZDEVUMI UN DARBĪBAS VIRZIENI

VVD centrālo struktūrvienību – Uzraudzības departamenta (Kontroles uzraudzības daļas un Atļauju kvalitātes daļas) un Juridiskā departamenta uzdevums ir nodrošināt vienotas vides aizsardzības normatīvo aktu piemērošanas ieviešanu visos Latvijas reģionos, sniegt priekšlikumus par normatīvo aktu projektiem, izskatīt apstrīdētos valsts vides inspektoru lēmumus administratīvā pārkāpuma lietās un rīkojumus/lēmumus vides kontroles un radiācijas drošības kontroles jomā, kā arī metodiski vadīt teritoriālo struktūrvienību darbu. Administratīvā departamenta un Budžeta un finanšu daļas uzdevums ir materiāltehniski un finansiāli nodrošināt VVD darbību un Licenču daļas uzdevums ir sagatavot zemes dzīļu izmantošanas licences, derīgo izrakteņu atradnes pases un derīgo izrakteņu ieguves limitus, izsniegt tehniskos noteikumus ostas akvatorijas gultnes tīrīšanai un padziļināšanai, licences darbībām ar aukstuma aģentiem un atļaujas grunts apglabāšanai jūrā.

Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldei ir šādi svarīgākie uzdevumi:

1. kontrolēt vides aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošanu Latvijas jūras ūdeņos un kontrolēt zveju Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, Latvijas Republikas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un Latvijas Republikas iekšējos ūdeņos, kā arī starptautiskajos, ES dalībvalstu un valstu, kas nav ES dalībvalstis, ūdeņos;
2. kontrolēt HES veikto ūdens resursu lietošanu;
3. izsniegt licences un zvejas žurnālus zvejai Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, Latvijas Republikas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un Latvijas Republikas iekšējos ūdeņos;
4. nodrošināt zvejas kuģu diennakts satelītnovērošanu un nozvejoto zivju izkraušanas kontroles sistēmas Latvijas ostās darbību;
5. apstiprināt darbības plānus neparedzēta piesārņojuma gadījumiem ostām, piestātnēm un termināliem un atkritumu apsaimniekošanas plānus ostām;
6. iegūt, apkopot un sniegt informāciju savas kompetences ietvaros par jūras vides stāvokli un dabas resursu izmantošanu.

RVP struktūrvienības veic šādus svarīgākos uzdevumus:

Atbalsta sektors:

1. Nodrošina RVP darbību;
2. Veic RVP materiāli tehnisko nodrošinājumu.

Kontroles daļa:

1. veic valsts kontroli par piesārņojošām darbībām un preventīvu piesārņojuma novēršanu tā rašanās vietās jebkurā reģiona objektā vai vietā;
2. veic valsts kontroli par atkritumu un iepakojuma apsaimniekošanu attiecīgajā reģionā;
3. veic valsts kontroli par normatīvo aktu ievērošanu, veicot darbības ar ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem produktiem reģionā;
4. sagatavo un/vai izdod administratīvos aktus vides aizsardzības, dabas aizsardzības un dabas resursu izmantošanas jautājumos;
5. veic valsts kontroli par īpaši aizsargājamu sugu un biotopu, kā arī citu ar dabas aizsardzību saistīto normatīvo aktu ievērošanu jebkurā vietā reģionā;

6. veic valsts kontroli par dabas resursu ieguves un lietošanas normatīvo aktu ievērošanu jebkurā objektā reģionā.

Atļauju daļa:

1. veic paredzēto darbību sākotnējo ietekmes uz vidi izvērtējumu;
2. sagatavo piesārņojošo darbību likumiskai veikšanai nepieciešamos administratīvos aktus (A un B kategoriju piesārņojošo darbību atļaujas, C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumus un siltumnīcefekta gāzu atļaujas);
3. sagatavo un izsniedz dabas resursu lietošanas atļaujas;
4. sagatavo un izsniedz ūdens resursu lietošanas atļaujas;
5. sagatavo un izsniedz siltumnīcefekta gāzu atļaujas;
6. sagatavo un izsniedz tehniskos noteikumus plānotai būvniecībai, zemes transformācijai, ražošanas un pakalpojumu sniegšanas objektu ierīkošanai u.c. normatīvajos aktos noteiktām darbībām;
7. sniedz izvērtējumus, atzinumus, saskaņojumus un datu apkopojumus vides aizsardzības jomā.

RDC struktūrvienības veic šādus svarīgākos uzdevumus:

1. veic radiācijas un kodoldrošības normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību un kontroli;
2. nodrošina valsts teritorijā atklāto nezināmo jonizējošā starojuma avotu vai uz valsts robežas atklāto nedeklarēto jonizējošā starojuma avotu identifikāciju, izpēti, novērtējumu;
3. nodrošina kodolnegadījumu izziņošanas 24 stundu operatīvo gatavību un veic sakaru punkta funkcijas saskaņā ar Konvenciju par kodolnegadījumu operatīvu izziņošanu;
4. uztur datu bāzes par to darbinieku apstarošanu, kuru darbs saistīts ar jonizējošā starojuma avotiem, un iedzīvotāju apstarošanu, kā arī par darbiniekiem, kas strādā darba vietās, kur ir paaugstināta dabiskā radiācija;
5. izsniedz speciālās atļaujas (licences) un atļaujas darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem;
6. sniedz izvērtējumus, atzinumus, saskaņojumus un datu apkopojumus radiācijas drošības jomā .

1.3. IZMAIŅAS 2009.GADĀ

2009.gada laikā VVD amata vietu skaits samazinājies par 135 amata vietām, neņemot vērā, ka pievienots RDC ar 19 amata vietām.

2009.gada laikā VVD notikušas vairākas strukturālas reformas:

1. apvienojot Vides kontroles un uzraudzības departamentu un Atļauju un tehnisko noteikumu departamentu, ar 2009.gada 1.jūliju izveidots Uzraudzības departaments;
2. ar 2009.gada 1.jūliju izveidota centralizētas grāmatvedības sistēma, kā rezultātā likvidētas grāmatvežu amata vietas RVP un JIŪP;
3. ar 2009.gada 1.jūliju VVD pievienota vides ministra pārraudzībā esoša iestāde - Radiācijas drošības centrs, kas tagad ir VVD struktūrvienība;
4. ar 2009.gada 1.augustu VVD izveidota Licenču daļa, jo VVD tika uzdots zemes dzīļu izmantošanas licenču izdošanas funkcija;
5. 2009.gada 1.jūliju likvidēta Iekšējā audita daļa, bet ar 28.augustu – VVD ģenerāldirektora vietnieku amata vietas.

1.4. 2009.GADA GALVENIE UZDEVUMI, PRIORITĀTES, PASĀKUMI

2009.gada izvirzītās darbības prioritātes:

1. Metodisko norādījumu vides inspektoriem un ekspertiem izstrādāšana;
2. Veikt pastiprinātu darbību ar ozona slāni noārdošām vielām un aukstuma aģentiem kontroli;
3. Lauksaimnieciskās darbības rezultātā radītā ūdens un augsnes piesārņojumu ar nitrātiem samazināšana, veicot īpašo vides prasību ievērošanas, piesārņojošās darbības veikšanai dzīvnieku novietnēs kontroli;
4. Pastiprināta mehānisko transportlīdzekļu pārvietošanās kontrole ārpus vispārējās lietošanas, uzņēmumu un māju ceļiem, pludmalē, meža un lauksaimniecības zemēs Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā;
5. Tirdzniecības ar aizsargājamiem augiem kontrole;
6. Pastiprināta elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu un videi kaitīgo preču atkritumu apsaimniekošanas kontrole;
7. Labas lauksaimniecības prakses un vides stāvokļa nosacījumu izpilde Latvijā kontroles rezultātu apkopošana;
8. Savstarpējās atbilstības kontroles sistēmas (SAKS) izveidošana un Zemkopības ministrijas Lauku atbalsta dienesta inspektoru apmācību organizēšana par SAKS vides aizsardzības jomā;
9. Sabiedrisko vides inspektoru darbības sistēmas attīstība;
10. Piedalīšanās vides aizsardzības normatīvo aktu izstrādes procesos, lai vienkāršotu procedūru dažādu pieteikumu iesniegšanai un administratīvo aktu (atļauju, tehnisko noteikumu, saskaņojumu u.c.) izsniegšanai;
11. VVD prakses administratīvo pārkāpumu lietvedībā apkopošana, ņemot vērā apstrīdētos lēmumus par administratīvā soda piemērošanu;
12. Zvejas kuģu kontrole ostās, īpaši mencu izkraušanas kontrole. Pastiprināta kontrole iekšējos ūdeņos un jūras piekrastē zivju ieguves lieguma periodos;
13. Ministru kabineta noteikumu 26.09.2006. Nr.801 „Noteikumi par sēra satura ierobežošanu atsevišķiem šķidrās degvielas veidiem” prasību ievērošanas kontroles veikšana Latvijas lielākajās ostās – Rīgā, Liepājā un Ventspilī;
14. HELCOM Baltijas jūras rīcības plāna pasākumu ieviešana piesārņošanas no kuģiem novēršanā.
15. VVD grāmatvedības centralizācija.
16. VVD struktūras reorganizācija.

2. VALSTS VIDES DIENESTA FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums attēlots 1. tabulā.

1.tabula. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4991304	4691701	4623789
1.1.	dotācijas	4833485	4495702	4495702
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	84727	127433	77795
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	73092	18273	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi			
2.	Izdevumi (kopā)	4966787	4687293	3882709
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	4731362	3815667	3656452
2.1.1.	kārtējie izdevumi			
2.1.2.	procentu izdevumi			
2.1.3.	subsīdijas un dotācijas un sociālie pabalsti	535	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	134961	206731	206731
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	4595866	3608936	3449721
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	235425	871626	226257

2.2. BUDŽETA PROGRAMMAS UN APAKŠPROGRAMMAS, KURU FINANŠU LĪDZEKĻI TIEK IZLIETOTI IESTĀDES DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

2.2.1.LATVIJAS VIDES AIZSARDZĪBAS FONDA FINANSĒTIE PROJEKTI

VVD 2009.gadā realizēja no Latvijas Vides aizsardzības fonda piešķirtā finansējuma par 481 900,00 Ls sekojošus nozares vides projektus un zivju aizsardzības pasākumu projektus:

1. VVD centralizētās grāmatvedības izveidošana - 29 815;
2. Jelgavas reģionālās vides pārvaldes ēkas jumta seguma nomaiņa” – 990;

3. VVD Rēzeknes RVP darba telpu remonts – 510;
4. Automobiļu noma Valsts vides dienesta vajadzībām – 81 762;
5. Valsts vides dienesta darbinieku veselības apdrošināšana – 25 954;
6. Ekspertu atalgojums videi nodarītā kaitējuma noteikšanai ārkārtējās vides avāriju situācijās – 1 914;
7. VVD dalības nodrošināšana ES vides institūciju asociācijā (IMPEL) un ar VVD pamatdarbību saistīto starptautisko vides institūciju darbībā 2009.gadā - 13 880;
8. Zemes īpašnieku informēšana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās - 4 889;
9. Valsts vides dienesta dalība Leonardo Da Vinci programmas projektā „Mācību programmas „Jūras un iekšējo ūdeņu naftas piesārņojuma gadījumos cietušo dzīvnieku aprūpe” izstrāde integrēšanai profesionālo vidusskolu mācību programmās un strādājošo prasmju pilnveidošanai – 2 236;
10. Zvejas pārraudzības centra darbības nodrošināšana un ES un Starptautisko organizāciju prasību zvejas kontroles jomā nodrošināšana – 11308;
11. VVD autoparka vadības sistēmas ieviešanas pilotprojekts – 3500;
12. Starptautiskās Baltijas jūras naftas avāriju seku likvidācijas mācības BALEX DELTA 2009 – 5029;
13. Zvejas kontroles pastiprināšana zvejas lieguma laikos – 80610;
14. Budžeta apakšprogrammas 21.20.00. "Iemaksas starptautiskajās organizācijās" nodrošināšana - 206 731.

2.2.2. ZIVJU FONDA FINANSĒTIE PROJEKTI

VVD 2009.gadā realizēja divus Zivju fonda finansētus projektus:

“Nozvejas datu elektroniskās ziņošanas sistēmas izveide” (piešķirtais finansējums – 13 310 Ls) un “Valsts vides inspektoru materiāli tehniskās bāzes nostiprināšana” (6500 Ls), kura ietvaros inspektoru darba nodrošināšanai tika iegādātas 12 fotokameras, 14 videokameras un 4 GPS .

2.2.3. SADARBĪBAS PARTNERU FINANSĒTO PROJEKTU REZULTĀTI UN LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS

VVD aktīvi piedalījās ES vides institūciju asociācijas (IMPEL) darbā vairāku projektu ietvaros „Pieredze par avārijām un negadījumiem, 2009”, „Vadlīnijas intensīvo cūku audzēšanas iekārtu kontrolē un atļauju sagatavošanā”, „Starptautisko atkritumu pārvaldījumu (TFS) konference”, „Efektīvas vides likumdošanas izmantošanas principi vides institūcijās”, „Sabiedrības informēšana par inspekcijas aktivitātēm”. VVD nodrošināja IMPEL dalībvalstu ekspertu vizīti Latvijā saistībā ar intensīvās cūkkopības iekārtu piesārņojošo darbību izvērtēšanu. Pārējās IMPEL aktivitātes tika atbalstītas nodrošinot nepieciešamās informācijas sagatavošanu un apkopošanu.

2009.gada VVD aktīvi piedalījās IMPEL TFS darbā un sekmīgi organizēja divpusēju tikšanos ar Nīderlandes atkritumu pārvaldījumu kontroles atbildīgajām institūcijām Nīderlandē.

Īpaši jāuzsver VVD ieguldījums EK un IMEPL konferences „Vides likumdošanas īstenošana un ieviešana” (Sibiu, Rumānija) organizēšanā un nodrošināšanā. Konferencē tika nodrošināta sesija vadīšana par Integrētā piesārņojuma novēršanas un samazināšanas aspektiem vides aizsardzības institūciju aktivitāšu kontekstā, kā arī sagatavots ziņojums par enerģijas efektivitātes pasākumu īstenošanas pieredzi Latvijā.

LIFE-Natura projekta „Jūras aizsargājamo teritoriju noteikšanu Latvijā, Lietuvā un Igaunijā” ietvaros notika dalība projekta darba grupas sanāksmēs, turpinājās darbs pie grunts izgāšanas ietekmes uz projekta teritorijām novērtēšanas.

EK LIFE-NATURA programmas projekts „Jūras aizsargājamās teritorijas Baltijas jūras austrumu daļā” tika uzsākts 2005.gada 1.augustā un turpinājās līdz 2009.gada novembrim. Projekta mērķis ir noteikt NATURA 2000 jūras aizsargājamās teritorijas Igaunijā, Latvijā un Lietuvā un izstrādāt ieteikumus (dažām teritorijām arī apsaimniekošanas plānus) Eiropas nozīmes sugu un biotopu aizsardzībai.

JIŪP pārstāvji piedalījās projekta uzdevumu īstenošanā par grunts izgāšanas ietekmes noteikšanu uz potenciālajām jūras aizsargājamajām teritorijām, aizsargājamo teritoriju apsaimniekošanas plānu izstrādi un citiem ar to saistītajiem jautājumiem. Jau 2007. gadā tika pabeigta jūras grunts novietnēs izgāzto sedimentu plūsmas modelēšana un nodrošināti jūras vides uzraudzības lidojumi ar ornitologu piedalīšanos. 2009. gadā tika turpināts darbs pie apsaimniekošanas plānu izstrādes divām projekta teritorijām “Nida - Pērkone” un “Rīgas līča rietumu piekraste”, kā arī aizsardzības ieteikumu izstrādes pārējām potenciāli aizsargājamām jūras teritorijām.

2009. gadā Baltijas jūras reģiona valstis Helsinku Komisijas (HELCOM) vadībā ir uzsākušas Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansētu stratēģisko projektu “Naftas produktu un bīstamo vielu noplūdes risks Baltijas jūras apakšreģionos” (BRISK). Projekta galvenais mērķis ir atbilstoša gatavības līmeņa, lai reaģētu lielas avārijas gadījumā, sasniegšana visā Baltijas jūrā. JIŪP pārstāvji piedalās riska noteikšanas analītiskā modeļa izstrādei nepieciešamās informācijas ievākšanā, apkopošanā un sagatavošanā par kuģošanu, ostu darbību un kravu pārvadājumiem Latvijā. Ir paredzēts, ka projekts turpināsies līdz 2012. gadam.

2009.gadā VVD piedalījās ES dalībvalstu meža un dabas aizsardzības ekspertu (GreenForce) seminārā par NATURA 2000 apsaimniekošanas pasākumu analīzi.

Turklāt VVD darbinieki piedalījās 10. Starptautiskajā konferencē par naftas produktu izraisīto ietekmi uz savvaļas dzīvniekiem un vidi (Tallina, Igaunija). Dalība konferencē raksturo VVD aktivitātes saistībā ar dabas aizsardzības jautājumiem un dalību Oiled Wildlife sadarbības tīklā.

VVD nodrošināja vides ekspertu ieguldījumu EK tehniskās palīdzības un informācijas apmaiņas (TAIEX) ietvaros Serbijā un Gruzijā par atkritumu apsaimniekošanas jautājumiem.

VVD piedalījās starptautiskā Baltijas valstu ES LIFE+ finanšu instrumenta projektā „Baltijas valstu aktivitātes prioritāro bīstamo vielu piesārņojuma samazināšanai Baltijas jūrā (BaltActHaz)”.

VVD darbinieki piedalījās 4. Baltijas valstu inspektoru seminārā Lietuvā.

Radiācijas drošības jomā VVD RDC darbinieki 2009.gada 2.pusgadā piedalījās Starptautiskās atomenerģijas (turpmāk – IAEA) nacionālajā projektā LAT/9/008 „Radiācijas drošības infrastruktūras attīstība”, kura ietvaros tika pasūtīti termoluminiscentās dozimetrijas dozimetri (saņemti 2010.gada februārī) par kopējo vērtību ap 20 000 Ls.

VVD RDC koordinēja VVD un citu Latvijas iestāžu dalību IAEA reģionālajos tehniskās sadarbības projektos, kuru mērķis ir nostiprināt radiācijas drošību Eiropas reģionā. Šo projektu ietvaros dažādos IAEA organizētajos pasākumos piedalījās vairāk par 40 Latvijas pārstāvji dažādos IAEA pasākumos (no tiem 9 VVD RDC darbinieki piedalījās vairāk par 15 IAEA pasākumos), tai skaitā VVD RDC pārstāvis tika iesaistīts kā eksperts IAEA Eiropas sekcijas tehniskās sadarbības stratēģijas izstrādē.

Jāatzīmē, ka visi iepriekšējie starpresoru un starptautiskie sadarbības līgumi un projekti, kuros bija iesaistīts Radiācijas drošības centrs tika pilnībā pārņemti, un pēc reorganizācijas pabeigšanas par to izpildi atbild VVD RDC.

2009.gada augustā Valsts vides dienests no likvidētās aģentūras Latvijas vides ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras (LVĢMA) pārņēma četrus 3.4.1.6.aktivitātes projektus (Vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība), kas tiek finansēti ar Eiropas reģionālās attīstības fonda (ERAF) līdzfinansējumu (no 2010.gada maija - Kohēzijas fonda):

- „Laboratorijas aprīkojums virszemes un pazemes ūdens kvalitātes monitoringa mērījumiem un prioritāro bīstamo vielu analīzēm 1.kārta”
- „Virszemes ūdens un hidroloģiskā monitoringa sistēmas pilnveidošana Kurzemes reģionā atbilstoši ES ūdens struktūrdirektīvas 2000/60/EC prasībām”;
- „Pazemes ūdens hidroģeoloģisko novērojumu programmas pilnveidošana, urbumu aprīkošana ar ūdens līmeņa mērītājiem Gaujas un Daugavas upju sateces baseinos”;
- „Automātisko gaisa monitoringa iekārtu iegāde un modernizācija”;

Šīs aktivitātes ietvaros Valsts vides dienests 2009.gadā uzsāka arī projekta:

- „Aprīkojuma iegāde jūras vides novērošanai no gaisa.”

Tāpat 2009.gadā tika uzsākta arī divu 3.2.2.1.aktivitātes projektu īstenošana (Publiskās pārvaldes elektronisko pakalpojumu un informācijas sistēmu attīstība) ar ERAF līdzfinansējumu:

- „Valsts vides dienesta informācijas sistēmas izveidošana”
- „Vienotas vides informācijas sistēmas izveide, 2.etaps” (šis projekts pārņemts no 2009.gada augustā likvidētās LVĢMA).

2009.gadā no likvidētās Bīstamo atkritumu pārvaldības aģentūras (BAPA) VVD pārņēma divus 3.4.1.4.aktivitātes (Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija) projektus ar ERAF līdzfinansējumu:

- „Jelgavas šķidro bīstamo atkritumu izgāztuves „Kosmos” sanācijas darbi”;
- Vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” sanācijas darbi”

un

Kohēzijas Fonda projektu:

- „Bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveide Latvijā, I kārtā”.

Intensīvs darbs notiek arī Latvijas un Šveices Konfederācijas sadarbības programmas ietvaros - 2009. gada decembrī tika pabeigti darbi projektā „Sagatavošanās pasākumi projekta „Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija Sarkandaugavas teritorijā” ieviešanai”.

2.3. VALSTS VIDES DIENESTA DARBĪBAS REZULTĀTI

Valsts vides dienesta darbības rezultāti parādīti 2.tabulā.

2.tabula.VVD rezultātīvie rādītāji 2009.gadā

Rezultatīvo rādītāju nosaukums	Gada plāns	Faktiski pārskata periodā
1	2	3
Administratīvā darbības spēja		
Iestāžu skaits	1	1
Amata vienību skaits	471	305
Politikas rezultāti		

Nodrošināta vides politikas ieviešana, pamatojoties uz efektīvu atļauju un kontroles sistēmu, kā arī efektīvu pārraudzības sistēmu par pieņemtajiem lēmumiem, nodrošinot sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā		
Darbības rezultāti:		
Veikto inspekcijas pārbauzu skaits zvejas un vides kontrolē	18230	17363
Izsniegto A kategorijas atļauju skaits	10	23
Izsniegtas B kategorijas atļaujas	300	522
Izsniegti C kategorijas apliecinājumi	400	812
Izsniegtas ūdens resursu lietošanas atļaujas	50	134
Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas	85	84
Izsniegti tehniskie noteikumi	4050	3188
Veikti ietekmes uz vidi sākotnējie izvērtējumi	550	522
Veiktas pārbaudes vides aizsardzībā	4750	7898
Veiktas pārbaudes dabas aizsardzībā un dabas resursu izmantošanā	3150	2327
Pārbaudīti statistikas pārskati	5180	5480
Izsniegtas zvejas licences un žurnāli	1900/12000	3416/16753
Izsniegti tehniskie noteikumi ostu akvatoriju tīrīšanai un padziļināšanai	15	17
Izsniegtas atļaujas izņemtās grunts novietošanai gruntis novietnē jūrā		5

RDC rezultatīvie rādītāji 2009.gadā:

Rezultatīvo rādītāju nosaukums	Gada plāns	Faktiski pārskata periodā
Darbības rezultāti:		
Kontrolējamie uzņēmumi	900	981
Inspektoru reidi	460	430
Darbinieki, kuriem veic individuālo dozimetriju	3000	n/a
Nepārtrauktā režīmā darbināmo monitoringa staciju skaits	16	16

2.3.1. ATĻAUJU, LICENČU UN TEHNISKO NOTEIKUMU IZSNIEGŠANA UN SASKAŅOŠANA

2.3.1.1. ATĻAUJAS PIESĀRŅOJOŠO DARBĪBU VEIKŠANAI

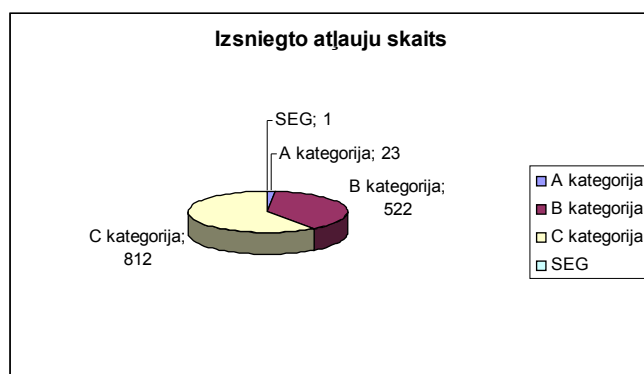
Saskaņā ar Ministru kabineta (turpmāk tekstā – MK) 2002.gada 9.jūlija noteikumiem Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” piesārņojošās darbības veicējam tiek izsniegta vienota atļauja, kas integrēti reglamentē ietekmi uz visām vides sfērām. 2009.gadā RVP kopā izsniegušas 23 atļaujas A kategorijas piesārņojošām

darbībām, 522 atļaujas B kategorijas piesārņojošām darbībām un 812 apliecinājumus C kategorijas piesārņojošām darbībām (skat. 3.tabulu un 1.grafiku).

3.tabula

Izsniegto atļauju skaits					
RVP	A kategorija	B kategorija	C kategorija	SEG	Kopā
Daugavpils RVP	1	58	162	0	221
Jelgavas RVP	2	48	48	0	98
Lielrīgas RVP	1	131	287	0	419
Liepājas RVP	9	65	130	0	204
Madonas RVP	1	36	52	0	89
Rēzeknes RVP	3	56	21	0	80
Valmieras RVP	3	78	77	0	158
Ventspils RVP	3	50	35	1	89
Kopā	23	522	812	1	1358

1.grafiks

2004.gadā tika uzsākta Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas ieviešana Latvijā. MK 2004.gada noteikumi Nr.400 “Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas pieteikšanas un izsniegšanas kārtība” nosaka kārtību, kādā tiek izsniegtas atļaujas siltumnīcefekta gāzu emisijai. 2009.gadā tika izsniegta 1 siltumnīcefekta gāzu emisijas (SEG) atļauja (2.tabula) un pieņemti 85 lēmumi par pārskatu par SED emisiju apstiprināšanu.

2.3.1.2. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS ATĻAUJAS

Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu un MK 2008.gada 29.jūlija noteikumiem Nr.613 „Atkritumu apsaimniekošanas atļauju izsniegšanas, pagarināšanas, pārskatīšanas un anulēšanas kārtība” reģionālās vides pārvaldes izsniedz sadzīves un bīstamo atkritumu apsaimniekošanas atļaujas personām, kam nav jāsaņem A vai B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja. Kopā 2009.gadā izsniegtas 735 atkritumu apsaimniekošanas atļaujas (Daugavpils RVP – 60; Jelgavas RVP – 36; Lielrīgas RVP – 408; Liepājas RVP – 62;

Madonas RVP – 47; Rēzeknes RVP – 11; Valmieras RVP – 62; Ventspils RVP – 49) (skatīt 2.grafiku).

Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu un Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 14.jūnija regulu 1013/2006 tiek izsniegtas atļaujas ievēšanai atkritumus pārstrādei Latvijas valsts teritorijā un atļaujas atkritumu izvešanu no Latvijas valsts. Kopā 2009.gadā izsniegtas 151 atkritumu eksporta/importa/transzīta atļaujas pārrobežu pārvadājumiem.

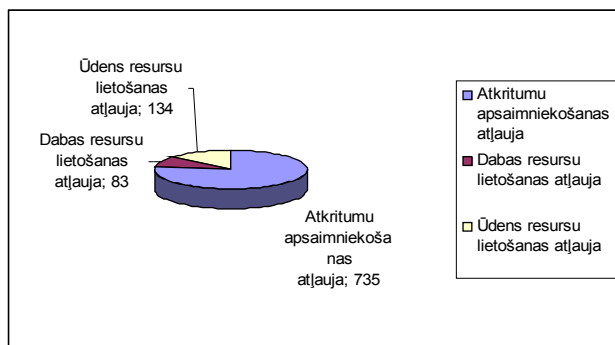
2.3.1.3. DABAS RESURSU LIETOŠANAS ATĻAUJAS

Saskaņā ar likumu “Par zemes dzīlēm”, Dabas resursu nodokļa likumu un 2007.gada 19.jūnija MK noteikumiem Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju” RVP izsniedz dabas resursu lietošanas atļaujas gadījumos, kad pazemes un virszemes būvju būvniecības, virszemes ūdensobjektu ierīkošanā, tajā skaitā dīķu un citu ūdenstilpju ierīkošanas, virszemes ūdensobjektu gultnes tīrīšanas vai padziļināšanas rezultātā iegūtos dabas resursus ir paredzēts izmantot saimnieciskajā darbībā. 2009.gadā izsniegtas 83 dabas resursu lietošanas atļaujas (Daugavpils RVP – 12; Jelgavas RVP – 4; Lielrīgas RVP – 7; Liepājas RVP – 3; Madonas RVP – 18; Rēzeknes RVP – 20; Valmieras RVP – 14; Ventspils RVP -5) (skatīt 2.grafiku) .

2.3.1.4. ŪDENS RESURSU LIETOŠANAS ATĻAUJAS

Saskaņā ar Ūdens apsaimniekošanas likumu un MK 2003.gada 23.decembra noteikumiem Nr.736 “Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju” RVP izsniedz atļaujas ūdens resursu lietošanai darbībām, kuras ietekmē vai var ietekmēt ūdens kvalitāti, daudzumu vai ekosistēmas un kuras nav A vai B kategorijas piesārņojošās darbības. Ūdens resursu lietošanas atļaujas jāsaņem arī hidrotehnisko būvju darbībai. 2009.gadā izsniegtas 134 atļaujas ūdens resursu lietošanai (Daugavpils RVP – 16; Jelgavas RVP – 5; Lielrīgas RVP – 15; Liepājas RVP – 13; Madonas RVP – 19; Rēzeknes RVP – 18; Valmieras RVP – 41; Ventspils RVP – 7) (skatīt 2.grafiku).

2.grafiks

2.3.1.5. ATĻAUJAS GULTNES PADZIĻINĀŠANAS DARBIEM

Pamatojoties uz MK 2006.gada 13.jūnija noteikumiem Nr.475 „Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība”, VVD Atļauju un tehnisko noteikumu departaments, bet pēc 2009.gada 1.jūlija VVD Licenču daļa sagatavoja

un izsniedza 2009.gadā 18 tehniskos noteikumus ostu akvatoriju padziļināšanai un 6 atļaujas izņemtās grunts novietošanai jūras novietnēs.

2.3.1.6. ATĻAUJU IZSNIEGŠANA DARBĪBĀM AR AUKSTUMA AĢENTIEM

Saskaņā ar MK 2005.gada 6.septembra noteikumiem Nr.688 “Noteikumi par ozona slāni noārdošām vielām un fluorētām siltumnīcefekta gāzēm, kas ir aukstuma aģenti” fiziskai vai juridiskai personai, kas veic darbības ar aukstuma aģentiem nepieciešama speciāla atļauja (licence) darbībām ar aukstuma aģentiem. VVD 2009.gadā izsniedza 38 speciālās atļaujas.

2.3.1.7. ZVEJAS LICENČU IZSNIEGŠANA

Saskaņā ar Zvejniecības likuma 11.pantu VVD Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde izsniedz licences rūpnieciskajai zvejai iekšējos ūdeņos, jūras zvejai un rūpnieciskajai zvejai piekrastes ūdeņos. 2009.gadā tika sagatavotas un izsniegtas 3416 zvejas licences zvejai jūrā, jūras piekrastē un iekšējos ūdeņos, kā arī 16753 zvejas žurnāli.

2.3.1.8. TEHNISKO NOTEIKUMU, ATZINUMU UN IZZIŅU IZSNIEGŠANA, DAŽĀDU SASKAŅOJUMU VEIKŠANA, DARBS AR PĀRSKATIEM

Saskaņā ar likumu “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” RVP veic sākotnējo ietekmes uz vidi izvērtējumu, kā arī izsniedz tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai, kurai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums. 2009.gadā veikti 522 sākotnējie ietekmes uz vidi izvērtējumi un izsniegti 3188 tehniskie noteikumi (4.tabula).

4.tabula

Sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums, tehniskie noteikumi

RVP	Sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums	Tehniskie noteikumi
Daugavpils RVP	16	259
Jelgavas RVP	25	201
Lielrīgas RVP	232	702
Liepājas RVP	66	302
Madonas RVP	32	386
Rēzeknes RVP	21	200
Valmieras RVP	62	873
Ventspils RVP	68	265
Kopā	522	3188

Saskaņā ar „Iepakojuma likumu” un MK 2007.gada 16.janvāra noteikumiem Nr.65 “Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” RVP iepakotājiem un iepakojuma apsaimniekošanas komersantiem izsniedz izziņu par reģistrāciju, kā arī saskaņo ziņojumus par reģenerēto

iepakojumu. 2009.gadā izsniegtas 39 izziņas iepakotājiem (Daugavpils RVP – 2; Jelgavas RVP – 2; Lielrīgas RVP – 19; Liepājas RVP – 4; Madonas RVP – 4; Rēzeknes RVP – 4; Valmieras RVP – 0; Ventspils RVP – 4) un saskaņoti 612 ziņojumi par reģenerēto iepakojumu (Daugavpils RVP – 0; Jelgavas RVP – 87; Lielrīgas RVP – 355; Liepājas RVP – 56; Madonas RVP – 42; Rēzeknes RVP – 25; Valmieras RVP – 22; Ventspils RVP – 29).

Saskaņā ar MK 2004.gada 19.oktobra noteikumiem Nr.883 “Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” RVP izskata un izsniedz nosacījumus un atzinumus vietējo pašvaldību teritoriju plānojumiem un detālplānojumiem. 2009.gadā izskatīti un izsniegti nosacījumi 332 teritoriju plānojumiem un detālplānojumiem (Daugavpils RVP – 9; Jelgavas RVP – 13; Lielrīgas RVP – 149; Liepājas RVP – 69; Madonas RVP – 9; Rēzeknes RVP – 2; Valmieras RVP – 24; Ventspils RVP – 57), kā arī 687 atzinumi par teritoriju plānojumiem un detālplānojumiem (Daugavpils RVP – 25; Jelgavas RVP – 25; Lielrīgas RVP – 304; Liepājas RVP – 149; Madonas RVP – 24; Rēzeknes RVP – 10; Valmieras RVP – 69; Ventspils RVP – 81).

Saskaņā ar MK 2004.gada 13.aprīļa noteikumiem Nr.299 “Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” RVP 2009.gadā izsniegušas 1274 atzinumus par objektu pieņemšanu ekspluatācijā (Daugavpils RVP – 153; Jelgavas RVP – 84; Lielrīgas RVP – 447; Liepājas RVP – 109; Madonas RVP – 130; Rēzeknes RVP – 77; Valmieras RVP – 164; Ventspils RVP – 110).

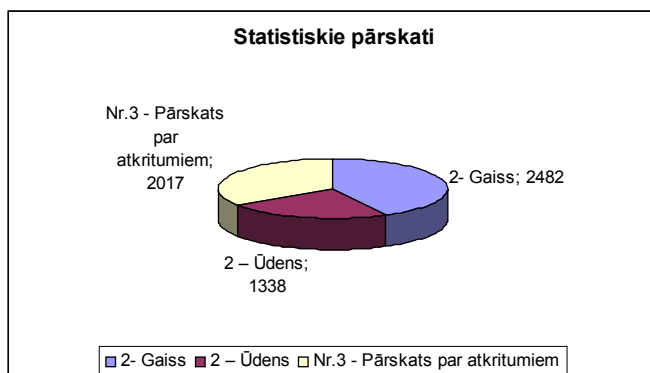
Saskaņā ar MK 2008.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1075 “Noteikumi par vides aizsardzības valsts statistiskas pārskatu veidlapām” RVP kontrolē valsts statistisko pārskatu “Nr.2 – Gaiss. Pārskats par gaisa aizsardzību”, “Nr.2 – Ūdens. Pārskats par ūdens resursu lietošanu” un “Nr.3. Pārskats par atkritumiem” iekļautās informācijas atbilstību noteiktajām prasībām un pārskatu iesniegšanu noteiktajos termiņos, izvērtē pārskatu veidlapās sniegto informāciju, izdarot par to attiecīgu atzīmi elektroniskās datubāzes kontroles modulī. Reģionālās vides pārvaldes veic arī pārbaudīto pārskatu “Nr.3. Pārskats par atkritumiem” datu ievadīšanu centralizētā datu bāzē. 2009.gadā tika pārbaudīti un saskaņoti 2482 pārskati “Nr.2 – Gaiss. Pārskats par gaisa aizsardzību”, 1338 pārskats “Nr.2 – Ūdens. Pārskats par ūdens resursu lietošanu” un pieņemti, saskaņoti un ievadīti elektroniskā datubāzē 2017 pārskati “Nr.3. Pārskats par atkritumiem” (5.tabula un 3.grafiks).

5.tabula

Saskaņotie pārskati				
RVP	2- Gaiss	2 – Ūdens	Nr.3 - Pārskats par atkritumiem	Kopā
Daugavpils RVP	233	173	281	687
Jelgavas RVP	353	108	272	733
Lielrīgas RVP	922	228	540	1690
Liepājas RVP	151	185	174	510
Madonas RVP	228	129	168	525
Rēzeknes RVP	76	108	199	383
Valmieras RVP	417	240	220	877

Ventspils RVP	102	167	163	432
Kopā	2482	1338	2017	5837

3.grafiks

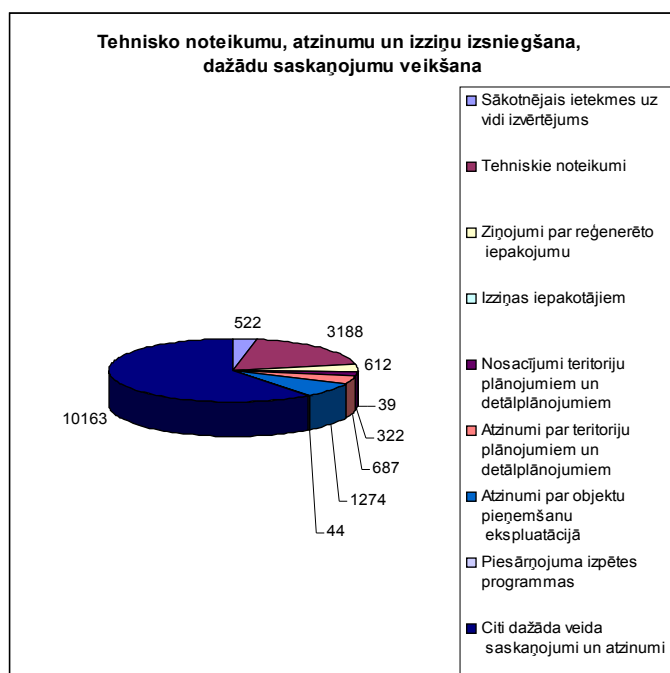

2009.gadā tika saskaņotas 44 piesārņojuma izpētes programmas (Daugavpils RVP – 7; Rēzeknes RVP – 4; Ventspils RVP – 33).

RVP 2009.gadā izsniegušas 1274 atzinumus par vides aizsardzības prasību ievērošanu (Daugavpils RVP – 11; Jelgavas RVP – 14; Lielrīgas RVP – 107; Liepājas RVP – 15; Madonas RVP – 17; Rēzeknes RVP – 18; Valmieras RVP – 21; Ventspils RVP – 60).

2009.gadā RVP un JIŪP izdevušas 10163 citus dažāda veida saskaņojumus un atzinumus.

4.grafiks

2.3.1.9. ZEMES DZĪĻU IZMANTOŠANAS ATĻAUJAS

Saskaņā ar likumu "Par zemes dzīlēm", MK 2005.gada 21.jūnija noteikumiem Nr.448 "Noteikumi par valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnēm un to izmantošanas kārtību, valsts nozīmes derīgo izrakteņu izmantošanas kārtību, kā arī zemes dzīļu izmantošanas atļauju vai licenču izsniegšanas konkursa vai izsoles kārtību" un MK 2007.gad 24.aprīļa noteikumiem Nr.280 "Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas un ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība" 2009.gadā VVD Licenču daļa sagatavoja un izsniedza 38 speciālās atļaujas (licences) darbībām ar aukstuma aģentiem, 170 zemes dzīļu izmantošanas licences, 54 derīgo izrakteņu atradņu pasēs, 40 derīgo izrakteņu ieguves limitus. Izskatīja un saskaņoja 41 derīgo izrakteņu ieguves projektu.

2.3.1.10. SPECIĀLĀS LICENCES UN ATĻAUJAS DARBĪBĀM AR JONIZĒJOŠĀ STAROJUMA AVOTIEM

Saskaņā ar likumu "Par radiācijas drošību un kodoldrošību" un MK 2001.gada 3.jūlija noteikumiem Nr.301 "Speciālo atļauju (licenču) un atļauju darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem izsniegšanas kārtība un kārtība, kādā publiski apspriešanas kārtība un kārtība, kādā publiski apspriežama valsts nozīmes jonizējošā starojuma objektu izveidošana vai būtisku pārmaiņu veikšana tajos" 2009.gadā VVD RDC sagatavoja un izsniedza 260 licences darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem un 18 atļaujas darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem.

2.3.2. VIDES AIZSARDZĪBAS NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANAS KONTROLE

2009.gadā darbs vides aizsardzības prasību, dabas resursu izmantošanas nosacījumu ievērošanas kontroles jomā un noritēja saskaņā ar Valsts vides dienesta apstiprināto darba plānu. Kopš 2009.gada 1.jūlija tika veiktas radiācijas drošības un kodoldrošības normatīvo aktu uzraudzības un kontroles.

Atskaites periodā RVP, JIŪP, RDC un VVD centrālās struktūrvienības kopā veikušas 35175 normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes ražošanas uzņēmumos, dabas teritorijās, dabas resursu un zivju resursu izmantošanā un jonizējošā starojuma avotu operatoru pārbaudes.

Konstatēto vides aizsardzības normatīvo aktu neatbilstību novēršanai izdoti 4134 rīkojumi.

Pārbaužu rezultātā pie administratīvās atbildības sauktas 2851 fiziskas vai juridiskas personas, no tām 810 personas – RVP, 2024 personas – JIŪP, 17 personas – VVD centrālās struktūrvienības. Par konstatētajiem administratīvajiem pārkāpumiem uzlikti administratīvie sodi - 291996,- Ls apmērā, no tiem RVP – 138200,- Ls; JIŪP – 149706,- Ls; VVD centrālās struktūrvienības – 4090,- Ls.

2.3.2.1. DABAS RESURSU AIZSARDZĪBAS UN IZMANTOŠANAS KONTROLE

Saskaņā ar Vides aizsardzības, likumu "Par zemes dzīlēm", Ūdens apsaimniekošanas likumu valsts vides inspektori veic dabas resursu izmantošanas nosacījumu un ieguves limitu ievērošanas kontroli. 2009.gadā VVD inspektori veica 890 zemes dzīļu resursu aizsardzības

un izmantošanas kontroles un 94 ūdens resursu aizsardzības un izmantošanas kontroli (6.tabula).

6.tabula

Dabas resursu izmantošanas kontrole

RVP	Derīgie izrakteņi	Ūdens resursi
Daugavpils RVP	71	13
Jelgavas RVP	84	4
Lielrīgas RVP	131	8
Liepājas RVP	83	3
Madonas RVP	197	8
Rēzeknes RVP	158	28
Valmieras RVP	84	26
Ventspils RVP	82	4
KUD	9	

Pārbaužu laikā tika kontrolēta:

- zemes dzīļu resursu izmantošanai nepieciešamie dokumenti;
- izsniegto atļauju vai licenču nosacījumu izpilde;
- derīgo izrakteņu ieguves vietu izstrādes noteikumu ievērošana;
- derīgo izrakteņu ieguves apjomu uzskaitē;
- uzdoto rīkojumu izpilde;
- pazemes ūdens ieguves avotu ekspluatācijas atbilstība ūdens lietošanas atļaujas nosacījumiem;
- pazemes ūdeņu aizsardzības pasākumu ievērošana.

Zemes dzīļu resursu izmantošanā, galvenokārt, konstatēti šādi normatīvo aktu prasību pārkāpumi un neatbilstības:

- nelikumīga derīgo izrakteņu ieguve;
- nepareiza derīgo izrakteņu, tajā skaitā arī pazemes ūdeņu, ieguves apjomu uzskaitē;
- atļaujas vai licences nosacījumu neievērošana;
- nav hermētiski noslēgti urbumu atloki;
- urbumu šahtās atrodas ūdens un ir piegružoti urbumu paviljoni
- nav saņemtas derīgā izrakteņa, arī pazemes ūdeņu, atradnes pases vai nav ievēroti tās nosacījumi.

Par pieļautajiem pārkāpumiem tika izsniegti rīkojumi to novēršanai, kā arī sastādīti administratīvo pārkāpumu protokoli un pieņemti lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu. Informācija par administratīvajiem sodiem apkopota 2.3.1.sadaļā „Piemērotie administratīvie sodi”.

2.3.2.2. SUGU UN BIOTOPU, MIKROLEIGUMU KONTROLE ĀRPUS ĪPAŠI AIZSARGĀJAMO DABAS TERITORIJĀM

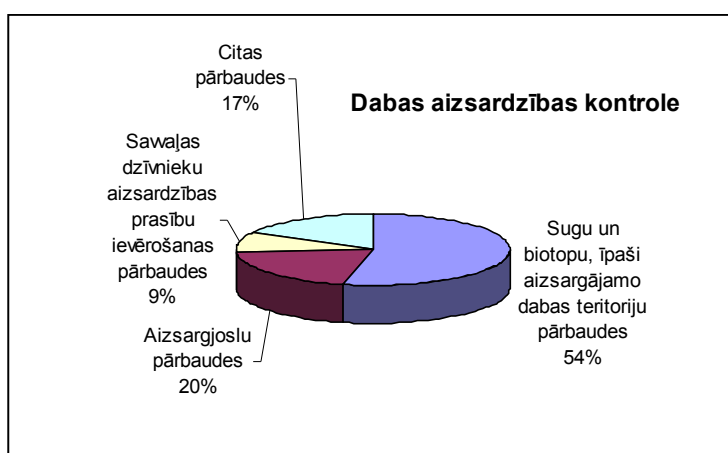
Saskaņā ar Vides aizsardzības likumu, Sugu un biotopu aizsardzības likumu, Aizsargjoslu likumu, likumu “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” un atbilstošajiem

Ministru kabineta noteikumiem valsts vides inspektori 2009.gadā veic sugu un biotopu, mikroliegumu kontroli ārpus īpaši aizsargājamo dabas teritorijām aizsardzības noteikumu ievērošanas kontroli, kā arī vides aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošanas kontroli aizsargjoslās. VVD inspektori 2009.gadā kopā veikuši 3121 pārbaudi (7.tabula).

7.tabula

Veikto pārbažu skaits par dabas aizsardzību

RVP	Sugu un biotopu, mikroliegumu pārbaudes ārpus īpaši aizsargājamo dabas teritorijām	Aizsargjoslu pārbaudes	Savvaļas dzīvnieku aizsardzības prasību ievērošanas pārbaudes	Citas pārbaudes	Kopā
Daugavpils RVP	103	32	53	12	200
Jelgavas RVP	139	27	16	11	193
Lielrīgas RVP	314	37	37	131	519
Liepājas RVP	123	65	28	39	255
Madonas RVP	99	49	5	49	202
Rēzeknes RVP	104	62	11	5	182
Valmieras RVP	16	52	0	30	98
Ventspils RVP	97	53	19	33	202
VKUD	14	3	5	6	28
KOPĀ	1009	380	174	316	1879

Par pieļautajiem pārkāpumiem tika izsniegti rīkojumi to novēršanai, kā arī sastādīti administratīvo pārkāpumu protokoli un pieņemti lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu. Informācija par administratīvajiem sodiem apkopota 2.3.1.sadaļā „Piemērotie administratīvie sodi”.

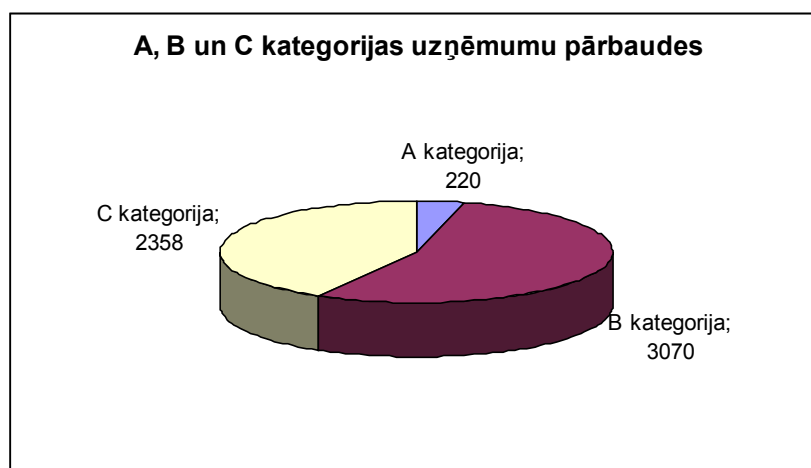
2.3.2.3. VIDES PIESĀRŅOJUMA, ĶĪMISKO VIELU UN ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS KONTROLE

Saskaņā ar Vides aizsardzības likumu, likumu “Par piesārņojumu”, Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu likumu, Atkritumu apsaimniekošanas likumu un atbilstošajiem Ministru kabineta noteikumiem vides aizsardzības jomā valsts vides inspektori veic vides piesārņojuma un ķīmisko vielu lietošanas kontroli, kā arī atkritumu apsaimniekošanas kontroli. Reģionālo vides pārvalžu paveiktais 2009.gadā piesārņojuma integrētajā un tematiskajā kontrolē uzņēmumos, kas saņēmuši atļaujas A un B kategorijas piesārņojošajai darbībai un C kategorijas piesārņojošās darbības apliecinājumus, parādīts 8.tabulā.

8.tabula

Veikto pārbaūžu skaits A, B un C kategorijas uzņēmumos

	A kategorija	B kategorija	C kategorija	Kopā
Daugavpils RVP	29	302	279	610
Jelgavas RVP	27	298	191	516
Lielrīgas RVP	55	809	833	1697
Liepājas RVP	59	524	223	806
Madonas RVP	7	255	275	537
Rēzeknes RVP	15	305	96	416
Valmieras RVP	17	292	267	576
Ventspils RVP	11	285	194	490
Kopā	220	3070	2358	5648

Saskaņā ar MK 2005.gada 6.septembra noteikumiem Nr.688 “Noteikumi par ozona slāni noārdošām vielām un fluorētām siltumnīcefekta gāzēm, kas ir aukstuma aģenti” VVD inspektori 2009.gadā veica 193 komersantu pārbaudes, kuri veic darbības ar ozona slāni

noārdošām vielām (OSNV) un aukstuma aģentiem. Pārbaužu laikā galvenokārt konstatēti šādi normatīvo aktu prasību pārkāpumi un neatbilstības:

- aukstuma iekārtu apsaimniekotāji nesniedz pārskatu par gada laikā veiktajām darbībām ar OSNV vai aukstuma aģentiem;
- aukstuma iekārtu valdītāji nav iekārtojuši aukstuma iekārtu apkopes žurnālus;
- atsevišķi komersanti nodarbina speciālistus, kuri nav sertificēti darbībām ar aukstuma aģentiem.

Saskaņā ar MK 2004.gada 22.aprīļa noteikumiem Nr.400 “Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas pieteikšanas un izsniegšanas kārtība” un MK 2004.gada 7.septembra noteikumiem Nr.778 “Kārtība, kādā tiek veikts siltumnīcefekta gāzu emisiju monitorings, kā arī pārbaudīti un apstiprināti ikgadējie pārskati par siltumnīcefekta gāzu emisiju” VVD inspektori veica 62 komersantu pārbaudes. Pārbaužu laikā tika konstatēts, ka ne visi komersanti ievēro patērētā kurināmā uzskaites nosacījumus, atsevišķiem komersantiem jāveic izmaiņas atļaujas nosacījumos.

VVD inspektori 2009.gadā veikuši 17 darbību ar ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem produktiem pārbaudi uzņēmumos, uz kuriem neattiecas Ministru kabineta 2002.gada 9.jūlija noteikumi Nr. 294 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”.

Pārbaužu laikā, galvenokārt, konstatēti šādi normatīvo aktu prasību pārkāpumi un neatbilstības:

- uzskaites noteikumu neievērošana;
- neatbilstoši tiek marķētas ķīmiskās vielas un ķīmiskie produkti, kā arī bīstamie atkritumi;
- netiek ievēroti noteikumi par ķīmisko vielu un ķīmisko produktu drošības datu lapām.

Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu un tam atbilstošajiem MK noteikumiem VVD inspektori veikuši 315 sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pārbaudi un 465 bīstamo atkritumu apsaimniekošanas pārbaudes uzņēmumos, uz kuriem neattiecas Ministru kabineta 2002.gada 9.jūlija noteikumi Nr. 294 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”

VVD inspektori veikuši arī 1360 cita veida tematiskās pārbaudes uzņēmumos, uz kuriem neattiecas Ministru kabineta 2002.gada 9.jūlija noteikumi Nr. 294 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”

Par pieļautajiem pārkāpumiem tika izsniegti rīkojumi, kā arī sastādīti administratīvo pārkāpumu protokoli un pieņemti lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu. Informācija par administratīvajiem sodiem apkopota 2.3.1.sadaļā „Piemērotie administratīvie sodi”.

2.3.2.4. RŪPNIECISKO AVĀRIJU RISKA OBJEKTU KONTROLE

Saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 19.jūlija noteikumu Nr.532 “Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem”, Ministru Kabineta 2008.gada 25.marta noteikumu Nr.221 „Grozījumi prasībām Ministru kabineta

2005.gada 19.jūlija noteikumos Nr.532 “Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem” un Ministru Kabineta 2009.gada 13.oktobra noteikumu Nr.1180 „Grozījumi prasībām Ministru kabineta 2005.gada 19.jūlija noteikumos Nr.532 “Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem”” VVD vada inspekcijas komisiju, pieaicinot darbā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Valsts darba inspekcijas, Patērētāju tiesību aizsardzības centra, attiecīgās reģionālās vides pārvaldes un attiecīgās pašvaldības, kā arī, ja nepieciešamas, Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – VPVB) pārstāvjus. Inspekcijas komisijas mērķis ir kopīga paaugstināta riska objekta vides, ugunsdrošības un darba aizsardzības pasākumu, kas paredzēti rūpniecisko avāriju riska novēršanai, cilvēku un vides aizsardzībai šādos avārijas gadījumos, izpildes pārbaude Objektos inspekcijas komisija pārbauda drošības pārskatā (DP) vai rūpniecisko avāriju novēršanas programmā (RANP) sniegtās informācijas atbilstību faktiskajam stāvoklim objektā.

Pārskata gadā kopumā tika pārbaudīti 44 komersanti (29 komersanti, kuriem ir jāizstrādā DP un 14 komersanti, kuriem ir jāizstrādā RANP un 1 komersants, kurš iesniedzis iesniegumu par bīstamajām vielām objektā).

Apkopojot pārbaudes rezultātus, tika konstatēti galvenie vides aizsardzības prasību pārkāpumi:

1. Nav iesniegts VVD reģionālajās vides pārvaldēs iesniegums par bīstamajām vielām objektā vai arī to ir nepieciešams papildināt – 8 gadījumos jeb 18,18%;
2. Izstrādāts nepilnīgi iesniegtais DP vai RANP (piemēram, nav uzrādītas visas bīstamās ķīmiskās vielas, kā arī to uzskaites sistēma; nav norādīts, kurā vietā iedzīvotāji var iepazīties ar RANP vai DP; nav konstatēti visi avāriju riska faktori un veikti aprēķini; sniegtā informācija ir atspoguļota nepilnīgi u.c.) - 21 gadījumos jeb 47,72%;
3. Nav veikta DP sabiedriskā apspriešana – 1 gadījumā jeb 2,27%;
4. Nav izstrādāts vai nepieciešams precizēt rūpniecisko avāriju riska samazināšanas pasākumu plānu – 2 gadījumos jeb 4,54%;
5. Nepilnīgi izstrādāta avāriju situāciju apziņošanas shēma – 1 gadījumā jeb 2,27%;
6. Nav veikts objekta iekšējā domino efekta novērtējums - 1 gadījumos jeb 2,27%;
7. Nav nozīmēta atbildīgā persona darbībām ar ķīmiskām vielām un ķīmiskajiem produktiem – 2 gadījumos jeb 4,54%;
8. Nav sagatavots un izplatīts vai arī netiek pārskatīts informatīvais materiāls iedzīvotājiem un komersantiem, kurus var ietekmēt rūpnieciskā avārija - 12 gadījumos jeb 27,27%;
9. Netiek veikta bīstamo atkritumu apsaimniekošana, t.sk. bīstamo atkritumu uzskaitē u.c. - 5 gadījumos jeb 11,36%;
10. Nav izstrādātas vai aktualizētas ķīmisko vielu drošības datu lapas – 12 gadījumos jeb 27,27%;
11. Nav pievienots vai ir nepilnīgs ķīmisko vielu marķējums – 11 gadījumos jeb 25%.

2009.gadā par Ministru kabineta 2005.gada 19.jūlija noteikumu Nr.532 “Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem” prasību neievērošanu sodītas 3 juridiskās personas, piemērots naudas sods 1600 latu apmērā.

2009.gadā iesākts darbs pie „Paaugstināta riska objektu (SEVESO) rūpniecisko avāriju izmeklēšanas kārtības” izstrādes.

2.3.2.5. ZVEJAS UN MAKŠKERĒŠANAS NOTEIKUMU IEVĒROŠANAS KONTROLE

VVD Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde (JIŪP) 2009. gadā veica 14011 zvejas un makšķerēšanas noteikumu ievērošanas pārbaudes iekšējos ūdeņos, 2483 jūras zvejas kuģu un piekrastes zvejnieku pārbaudes, kā arī 869 makšķerēšanas pārbaudes Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastē. Atklāti 2024 pārkāpumi, uzlikta soda nauda kopā 149 706 Ls, aprēķināti zivju resursiem nodarītie zaudējumi kopā 52 118 Ls, kā arī konfiscēti 18 294 nelikumīgi zvejas rīki (skat. 2.3.1.sadaļu).

Kā raksturīgākie pārkāpumi jāmin:

- makšķerēšana bez makšķerēšanas kartes;
- makšķerēšana lieguma vietās;
- zveja bez zvejas atļaujas (licences);
- atrašanās ar neatļautiem zivju iegūšanas rīkiem ūdenstilpju tiešā tuvumā;
- zvejas rīku marķēšanas prasību neievērošana;
- nepareiza nozvejas datu uzrādīšana;
- zveja aizliegtā zvejas rajonā vai laikā.

2009. gadā sagatavotas un izsniegtas 3416 zvejas licences zvejai jūrā, jūras piekrastē un iekšējos ūdeņos.

Zvejas lieguma laikā 2009. gada pavasarī tika organizēta zivju resursu aizsardzības akcija „Neesi vienaldzīgs” un pastiprināta zvejas un makšķerēšanas noteikumu ievērošanas kontrole Latvijas ūdeņos, iesaistot Valsts un pašvaldību policijas, Zemessardzes, Jūras spēku, Robežsardzes pārstāvjus, kā arī vides aizsardzības sabiedriskos inspektorus un pilnvarotās personas.

Katru rudenī Valsts vides dienesta JIŪP inspektori veic pastiprinātu kontroli Latvijas upēs, lai nodrošinātu netraucētu lašu un taimiņu nārstu, galveno uzmanību pievēršot savvaļas lašveidīgo zivju nārsta vietām Gaujā, Salacā, Ventā un to baseinu mazākās upēs.

Izpildot Eiropas Kopienas regulu prasības, 2009. gadā JIŪP inspektori piedalījās vairākās Kopienas Zivsaimniecības kontroles aģentūras organizētajās inspekcijās Baltijas jūrā, kā arī divās kontroles misijās NAFO (Ziemeļrietumu Atlantijas Zvejniecības organizācijas) zonā, kuru laikā veiktas 8 zvejas kuģu pārbaudes un konstatēti 2 pārkāpumi.

VVD JIŪP inspektori aktīvi veic preventīvo darbu un 2009. gadā publicējuši un palīdzējuši sagatavot 194 rakstus centrālajos un vietējos laikrakstos par zivju resursu un vides aizsardzību, kā arī 13 reizes snieguši intervijas radio un televīzijas pārraidēs.

2.3.2.6. MAZO HIDROELEKTROSTACIJU KONTROLE

Uz 2009.gada 1.janvāri Latvijā uzskaitē 154 hidroelektrostacijas (turpmāk tekstā - HES), no tām 3 lielās HES (ar projektēto jaudu >2 MW) uz Daugavas un 151 mazās HES (ar projektēto jaudu < 2 MW). No mazajām HES uz 01.12.2009. saimniecisko darbību ir pārtraukušas 9 mazās HES:

- Kaķīšu HES - Valmieras rajona Rencēnu pagastā uz Ošupītes,
- Dižgramzdas HES - Liepājas rajona Gramzdas pagastā uz Birztales upes,
- Katrīndzirnavu HES - Rīgas rajona Krimuldas pagastā uz Lojas upes,
- Griezes HES - Saldus rajona Nīgrandes pagastā uz Skutules upes,
- Mazsālijas HES - Kuldīgas rajona Snēpeles pagastā uz Lējējupes,
- Bikšēres HES - Madonas rajona Sarkanu pagastā uz Libes upes,
- Mordangas HES - Talsu rajona Ģibuļu pagastā uz Kāņupes,
- Aizputes HES - Liepājas rajona Aizputē uz Tebras upes,
- Raunas HES - Cēsu rajona Raunas pagastā uz Raunas upes.

Atbilstoši likuma „Par HES hidrotehnisko būvju drošumu” 8.panta nosacījumiem, kas nosaka, ka bez HES hidrotehnisko būvju drošuma sertifikāta aizliegts ekspluatēt HES, kopš 2006.gada 1.jūnija saimniecisko darbību neveic (bet kārtu dokumentāciju HES darbības atsākšanai):

- Tartaka HES - Preiļu rajona Aglonas pagastā uz Tartaka upes,
- Aiviekstes HES – Ogres rajona Lēdmanes pagastā uz Aiviekstes upes.

2009. gadā veiktas 158 pārbaudes par HES ekspluatācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām, no tām 139 uzraudzības pārbaudes, 18 pārbaudes, reaģējot uz sūdzībām, un viens izsaukums uz avāriju. Par HES ekspluatācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām sastādīti 158 pārbaudes akti. Konstatējot nepilnības vai pārkāpumus, sastādīto pārbaudes aktu rīkojumu daļā HES valdītājiem uzdots novērst nepilnības HES ekspluatācijā un dokumentācijā. Pārbaudžu rezultātā uzdoti 63 rīkojumi.

Konstatētie biežākie pārkāpumi un ekspluatācijas nepilnības pārbaudžu laikā:

- ūdenskrātuvju ūdens līmeņu režīma neievērošana un noteiktā caurplūduma upē lejpus HES novadbūvju kompleksam nenodrošināšana;
- slikti nolasāma hidrometriskā mērlata, kā arī bojātas zivju aizsargrestes (galvenokārt pēc pavasara paliem);
- nesakopta HES hidrotehnisko būvju aizsargjosla - neapļauta zāle, neizvesti no ūdenskrātuves izvāktie sanesumi,
- netiek regulāri un pareizi aizpildīti hidrotehnisko būvju darbības datu uzskaites žurnāli
- ūdens resursu lietošana bez Ūdens resursu lietošanas atļaujas.

Uzraudzības pārbaudžu rezultātā par būtiskiem pārkāpumiem HES ekspluatācijā atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksam administratīvi sodītas 3 juridiskās personas.

Reaģējot uz sūdzībām, veiktas 18 pārbaudes.

2009. gadā notikusi viena ar HES ekspluatāciju saistīta hidrotehniskās būves avārija (Palsmanes HES). 2009. gadā turpinās Billes HES un Aģes HES rekonstrukcija un pamatota ūdenskrātuvju iztukšošana notikusi Sinoles, kalna dzirnavu un Raunas HES ūdenskrātuvē.

Pamatojoties uz MK 2001.gada 8.maija noteikumu Nr.188 „Saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītā zaudējuma noteikšanas un kompensācijas kārtība” 27.punkta nosacījumiem, 2009.gadā pieņemti 9 lēmumi par HES ekspluatācijas, renovācijas un avārijas rezultātā zivju resursiem nodarītajiem zaudējumiem.

2.3.2.7. KUĢU UN OSTU AKVATORIJU KONTROLE

Vides aizsardzības noteikumu ievērošanas kontrolē Latvijas jūras ūdeņos 2009. gadā tika veiktas 894 ostu akvatoriju pārbaudes un 657 kuģu pārbaudes, atklāti un pieņemti lēmumi 47 pārkāpumu gadījumos.

Kaut arī veikto pārbaudžu skaits samazinājies par 10%, gada laikā tika atklāti 48 pārkāpumi, kas saistīti ar vides piesārņošanu, kas ir gandrīz tikpat, cik 2008. gadā.

No tiem:

14 gadījumos konstatēta vides piesārņošana ar naftas produktiem,

10 gadījumos – cita veida piesārņojums (notekūdeņi, atkritumi, kuģu kravas paliekas u.c.).

Pārējie pārkāpumi saistīti ar neziņošanu par piesārņojumu, prasību nepildīšanu attiecībā uz kaitīgo vielu uzskaiti kuģa dokumentos, sēra satura pārsniegšanu kuģa degvielā, atkritumu sadedzināšanu, pārkāpjot noteikumus u.c.

Kopējais konstatētais vidē nelikumīgi novadīto naftas produktu apjoms bija 6 352 kg. Tas ir ievērojami vairāk, nekā konstatēts 2008. gadā (1895 kg).

Par minētajiem pārkāpumiem soda naudās tika piemēroti 37480 Ls, kā arī aprēķināts dabas resursu nodoklis 19525 Ls apmērā, kas kopumā ir 3 reizes vairāk, nekā 2008. gadā.

Būtiskākais ūdens piesārņošanas gadījums tika konstatēts 2009. gada 28. jūlijā, kad Rīgas ostas akvatorija posmā no Vanšu tilta līdz Eksporta ostai kuģa „Thors R” apkalpes nolaidības dēļ tika piesārņota ar 486 kg naftas produktu. Par minēto pārkāpumu kuģa īpašniekam tika piemērots naudas sods 5000 Ls apmērā un aprēķināts dabas resursu nodoklis.

2009. gadā tika izskatīti un apstiprināti 12 darbības plāni neparedzēta piesārņojuma gadījumiem ostām, piestātnēm un termināliem. Apkopoti dati par kuģu radīto atkritumu pieņemšanu Latvijas ostās.

Lai nodrošinātu Latvijas starptautisko saistību izpildi, sagatavots un HELCOM sekretariātam iesniegts ikgadējais nacionālais ziņojums Starptautiskajai Jūrlietu organizācijai (IMO) par 2008. gadā konstatēto jūras vides aizsardzības noteikumu pārkāpumu statistiku saskaņā ar IMO ziņojuma formu MEPC/Circ.318.

2.3.2.8. JŪRAS ŪDEŅU KONTROLE NO GAISA

JIŪP veica Latvijas Republikas (LR) jūras ūdeņu uzraudzību no gaisa, lai kontrolētu vides aizsardzības un zvejas noteikumu ievērošanu.

No 2009. gada marta beigām līdz jūnija sākumam (kad bija finansējums no Latvijas Vides aizsardzības fonda) JIŪP inspektori veica 11 inspekcijas lidojumus, nolidojot kopā 61 stundu 30 minūtes. Šo lidojumu laikā tika konstatēts 1 jūras vides piesārņošanas gadījums ar naftas produktiem.

Kontroles lidojumi tika veikti ar SIA “CLASSIC AIR” vienmotora un divmotoru lidmašīnām. Lidojumu maršruti bija: Ikšķile – Rīgas līcis; Rīgas līča rietumu piekraste – Kolka; Rīgas līča austrumu piekraste – Ainaži, kā arī Irbes jūras šaurums, Latvijas Republikas teritoriālā jūra un Latvijas Republikas ekskluzīvā ekonomiskā zona līdz Liepājai. Tāpat tika novērotas arī Latvijas ostu akvatorijas, kā arī Rīgas līcī un Baltijas jūrā ietekošo upju lejteces un grīvas.

9.tabula

JIŪP inspekcijas lidojumi 2004.-2009. gadā

Gads	Lidojumu skaits	Nolidotās stundas	Atklātie jūras piesārņošanas gadījumi	Piesārņojuma kopējais apjoms (m ³)
2004.	70	366,6	13	1,03
2005.	75	395	5	0,79
2006.	56	311	0	0
2007.	60	343,4	2	0,43
2008.	49	297,5	5	0,011
2009.*	11	61,5	1	0,196

* 2009.gada marts - jūnijs

2.3.2.9. KODOLDROŠĪBAS UN DARBĪBAS AR JONIZĒJOŠĀ STAROJUMA AVOTIEM KONTROLE

VVD Radiācijas drošības centrs veica 450 radiācijas drošības inspektoru reidus un 981 uzraudzībā esošo jonizējošā starojuma avotu operatoru pārbaudes.

Par pieļautajiem pārkāpumiem radiācijas drošības un kodoldrošības regulējošo normatīvi aktu prasību neievērošanā sodīti 15 pārkāpēji, kam uzlikti sodi 1150,00 latu apmērā.

RDC Inspekcijas daļā ir Operatīvās brīdināšanas grupa, kas strādā nepārtrauktā režīmā, lai nodrošinātu kodolnegadījumu izziņošanas 24 stundu operatīvo gatavību. Grupa nodrošina iespēju jebkurā diennakts stundā saņemt konsultācijas radiācijas drošības jautājumos un vajadzības gadījumos organizē RDC operatīvās reaģēšanas vienības sasaukšanu.

Atbilstoši Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma (EURATOM) 35.panta nosacījumiem Valsts Vides dienesta Radiācijas drošības centrs nodrošina arī gaisa, ūdens un augsnes radioaktivitātes kontroli, uzturot nepārtrauktās darbības radiācijas monitoringa stacijas (16).

2.3.2.10. FAKTORI, KAS IETEKMĒJUŠI NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANU

Nozīmīgs faktors ir jaunu prasību noteikšana normatīvajos aktos un to izmaiņas. Īpaši nozīmīgas gan privātpersonām, gan RVP darbiniekiem – ekspertiem un inspektoriem, bija izmaiņas dabas resursu nodokļa jomā, zemes dzīļu resursu izmantošanas, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu izmantošanas jomā un atļauju izsniegšanās kārtībā. Saskaņā ar Piesārņojuma likumā veiktajiem grozījumiem ir panākts, ka samazinās operatoru administratīvais slogs, nosakot, ka A un B kategorijas atļauju izsniedz uz visu attiecīgās iekārtas darbības laiku un, ja veicamajā A vai B kategorijas darbībā netiek plānotas izmaiņas, operators iesniedz reģionālajai vides pārvaldei iesniegumu, kurā pieprasa jaunas atļaujas izsniegšanu, norādot, ka netiek plānotas darbības izmaiņas. Jaunās prasības bija gan pašiem jāizprot, gan par to jāsniedz informācija privātpersonām, it īpaši komersantiem, kuriem jāplāno jauno prasību ieviešanas pasākumi.

Pamatproblēmas institucionālā un administratīvā aspektā VVD nav šķiramas no valsts pārvaldes sistēmas un civildienesta kopējām problēmām. 2009.gada laikā VVD amata vietu skaits samazinājies par 135 amata vietām, neņemot vērā, ka pievienots RDC ar 19 amata vietām.

Lai arī ievērojamā 2009.gadā notikušā JIŪP darbinieku skaita samazinājuma (par 40%) dēļ maksātkāpšanas un zvejas noteikumu ievērošanas pārbaužu skaits, salīdzinot ar 2008. gadu, samazinājās par 23%, atklāto pārkāpumu skaits bija mazāks tikai par 6%, jo galvenā uzmanība tika pievērsta būtisku pārkāpumu atklāšanai – nepatiesu ziņu sniegšanai par nozvejas apjomu rūpnieciskajā zvejā, kā arī zvejai bez licences vai zvejai lieguma laikā, mazāk uzmanības veltot maznozīmīgākiem pārkāpumiem. Lai gan šie dati liecina par būtisku zvejas noteikumu pārkāpumu skaita palielināšanos 2009.gadā, ir izdevies panākt arī būtisku kontroles pasākumu efektivitātes uzlabošanu.

Nozīmīgs faktors normatīvo aktu ievērošanas nodrošināšanai ir normatīvo aktu pārzināšana gan no privātpersonu, gan kontroles institūciju puses. Tāpat normatīvo aktu ievērošanu veicina VVD inspektoru izglītošana par normatīvo aktu prasībām un vienādas izpratnes veidošana par kontroli ar metodisku dokumentu un apmācību semināru palīdzību. Normatīvo aktu nepārzināšanu pastiprina vēl arvien biežās vides aizsardzības normatīvo aktu izmaiņas un jaunu prasību ieviešana, kā arī pretrunas un nepilnības normatīvajos aktos.

Normatīvo aktu ievērošanu no privātpersonu puses kavē finanšu resursu trūkums jaunu un modernu tehnoloģiju ieviešanai; atļauju, tehnisko noteikumu pieteikumu sagatavošana ir laikietilpīga, dārga un prasa speciālu vides ekspertu pieaicināšanu. Visu nepieciešamo dokumentu sagatavošana un vides aizsardzības prasību ievērošana bieži vien ir finansiāli dārgāka nekā administratīvā soda samaksāšana, tāpēc privātpersonas apzināti pārkāpj vides aizsardzības prasības. Eiropas Savienības fondu finanšu līdzekļu pieejamība sekmē, ka par tiem tiek iegādātas un ierīkotas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un citas

piesārņojumu samazinošas iekārtas. Nākotnē tas dos būtisku pozitīvu ieguldījumu vides kvalitātes uzlabošanā.

2.3.2.11. PROGNOZES PAR ATTĪSTĪBAS DINAMIKU

Ņemot vērā Baltijas jūrā arvien pieaugošo kuģu satiksmi, ostu un terminālu attīstību, stingrāku vides aizsardzības prasību izvirzīšanu un jaunu ES direktīvu prasību pieņemšanu, kontroles objektu skaits un apjoms nākotnē pieaugs. Līdz ar stingrāku sankciju piemērošanu par jūras vides piesārņošanu, iespējams, ka nelegālā piesārņojuma novadīšana no kuģiem nākotnē samazināsies.

Komersantu, kuru darbības joma ir zveja, un kuģu skaits Latvijā kopš iestāšanās ES ir samazinājies, taču kontroles apjoms pieaug sakarā ar ES kopējās zivsaimniecības politikas prasībām. Saskaņā ar šīm prasībām Latvijā katru gadu tiek izstrādāta ikgadēja nacionālā kontroles programma mencu krājumu pārvaldībai Baltijas jūrā. Mencu krājumu aizsardzība ir ES prioritāte un tāda būs arī turpmākos gadus. Mēncu joprojām ir zvejniekiem ekonomiski vērtīgākā zivs. Vienoti zveju regulējoši pasākumi ES, tiek īstenoti arī attiecībā uz citu sugu zivīm.

Ņemot vērā Padomes regulas (EK) Nr. 1005/2008, ar ko izveido Kopienas sistēmu, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju prasības, kas tika ieviestas ar Ministru kabineta 2009.gada 2.jūnija noteikumu Nr.503 „Noteikumi par zivju izkraušanas kontroli un zivju tirdzniecības un transporta objektu, noliktavu un ražošanas telpu pārbaudi” 19.punktu, ar 2010.gada 1.janvāri Kopienas teritorijā (arī Latvijā) ir aizliegts importēt no trešajām valstīm ievestus zivju produktus, kuriem nav pievienots nozvejas sertifikāts, kas apliecina importējamo zivju izcelsmes likumību. Minētie noteikumi attiecas gan uz zvejas produktu importu pa sauszemi - autoceļiem un dzelzceļu, gan ostām un lidostām. Valsts vides dienests pārbauda nozvejas sertifikāta un reeksporta sertifikāta datus, ja nepieciešams, tos verificē un pieņem lēmumu par to atbilstību Regulas prasībām un paziņo to Valsts ieņēmumu dienestam. Minētā kārtība ļaus samazināt nelegālo zivju tirdzniecību.

Attiecībā uz makšķerēšanas un zvejas noteikumu ievērošanu iekšējos ūdeņos, ņemot vērā pašreizējo sociāli ekonomisko stāvokli Latvijā, novērojams maluzvejniecības gadījumu skaita pieaugums, kas, iespējams, nākotnē varētu palielināties, jo valstī ir samazināti kontroles nodrošināšanai paredzētie resursi.

Ar 2007.gada 21.janvāri stājās spēkā grozījumi likumā par piesārņojumu, kas ļauj VVD apturēt A un B kategorijas piesārņojošās darbības uzņēmumu darbību, ja tie nav saņēmuši attiecīgās kategorijas atļauju. Līdz ar to VVD palielinās iespējas ietekmēt šādu uzņēmumu darbību.

Atbilstoši normatīvo aktu, kas regulē dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un saskaņošanas kārtību, izmaiņām un pastiprinātai šo prasību ievērošanas kontrolei no VVD puses – videi kaitīgās preces un to atkritumi, iepakojums- varētu palielināties budžeta ienākumi, ja tiks konstatēts, ka daudziem komersantiem atbrīvojums no nodokļa maksāšanas piešķirts nepamatoti – prasības netiek pildītas.

2.3.3. SANKCIJAS PAR NORMATĪVO AKTU PRASĪBU PĀRKĀPUMIEM

2.3.3.1. PIEMĒROTIE ADMINISTRATĪVIE SODI

2009.gadā par pieļautajiem pārkāpumiem vides un dabas aizsardzībā VVD inspektori sodījuši 2851 fiziskās un juridiskās personas, piemērojot soda naudu 292501 Ls apmērā (10.tabula).

Statistiskie dati par uzliktajām soda naudām 2009.gadā

Struktūrvienība	Pārkāpumi vides aizsardzībā		Pārkāpumi dabas aizsardzībā		Zvejas un makšķerēšanas noteikumu pārkāpumi		Pārkāpumi zemes dzīļu resursu izmantošanas un aizsardzības jomā		Citi pārkāpumi		Kopā	
	Personu skaits	Soda nauda, Ls	Personu skaits	Soda nauda, Ls	Personu skaits	Soda nauda, Ls	Personu skaits	Soda nauda, Ls	Personu skaits	Soda nauda, Ls	Personu skaits	Soda nauda, Ls
Daugavpils RVP	54	6320	2	60			3	550	4	240	63	7170
Jelgavas RVP	34	7850	3	350			2	2050			39	10250
Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde	44	36830			2023	149656			3	650	2070	187136
Lielrīgas RVP	186	42670	271	12335	1	50	14	1685	36	200	508	56940
Liepājas RVP	23	6800	5	350			1	500			29	7650
Madonas RVP	20	2155	2	75			4	650	1	50	27	2930
Rēzeknes RVP	27	4300	3	1000			8	950			38	6250
Valmieras RVP	30	5980	5	470			1	400	4	670	40	7520
Ventspils RVP	7	1405	7	400			6	760			20	2565
Vides kontroles un uzraudzības departaments	3	2100	7	740	3	550	4	700			17	4090
Kopā	428	116410	305	15780	2027	150256	43	8245	48	1810	2851	292501

2.3.3.2. PĀRSŪDZĒTIE LĒMUMI ADMINISTRATĪVO PĀRKĀPUMU LIETĀS

VVD un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju administrāciju valsts vides inspektoros pieņemtos lēmumus administratīvo pārkāpumu lietās var apstrīdēt VVD ģenerāldirektoram.

2009.gadā VVD ģenerāldirektors ir izskatījis **129** apstrīdētus lēmumus par administratīvā soda uzlikšanu, no tiem:

Atstāti negrozīti	70
Atstāti spēkā, samazinot soda apmēru	11
Atcelti	25
Atcelti, nosūtot lietu atkārtotai izskatīšanai	5
Atcelti, nosūtot audzinoša rakstura soda piemērošanai	1
Atcelti mazsvarīguma dēļ	6
Daļēji atstāts spēkā	1
Atstāts bez virzības sakarā ar trūkumiem apstrīdēšanas iesniegumā (piemēram, nav paraksta, nokavēts apstrīdēšanas termiņš, nav apstrīdēšanas tiesību)	10

Apstrīdēto lēmumu joma:

Dabas aizsardzības noteikumu pārkāpumi	31
Dabas resursu izmantošanas noteikumu pārkāpumu	5
Piesārņojuma novēršanas noteikumu pārkāpumi	22
Zvejas noteikumu pārkāpumi	70
Vides informācijas slēpšana un sagrozīšana	1

Institūcijas, kuru pieņemtie lēmumi apstrīdēti:

VVD centrālās struktūrvienības	4
Reģionālās vides pārvaldes	50
Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde	73
Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju administrācijas	2

No VVD ģenerāldirektora spēkā atstātajiem 70 lēmumiem administratīvā pārkāpuma lietās Administratīvajā rajona tiesā pārsūdzēti 28 lēmumi par administratīvā soda piemērošanu un 3 lēmumi par atteikšanos izskatīt apstrīdēšanas iesniegumu termiņa nokavējuma dēļ.

2009.gada laikā Administratīvajā rajona tiesā izskatīti 29 pārsūdzētie lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās: 20 lietās tiesa VVD ģenerāldirektora lēmumu atstāja spēkā, bet 9 lietās lēmumu atcēla (no tām 5 lietas ir pārsūdzētas Administratīvajā apgabaltiesā). 2009.gadā Administratīvā apgabaltiesa ir pārskatījusi 5 pārsūdzētus Administratīvās rajona tiesas spriedumus, un visos gadījumos Valsts vides dienesta piemērotais administratīvais sods ir atstāts spēkā.

2.4. AVĀRIJU SITUĀCIJU VADĪŠANA UN INFORMĀCIJAS KOORDINĒŠANA

Saskaņā ar Vides ministrijas 2006.gada 19.septembra rīkojumu Nr.495 „Par Vides ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu sadarbību un informācijas aprites koordināciju ar vides aizsardzību saistītās avāriju situācijās” Valsts vides dienesta ģenerāldirektors izveidojis Vides ministrijas padotībā esošo iestāžu Rīcības un informācijas koordinācijas centru avārijas situācijās (turpmāk – Centrs). Centra uzdevums ir nodrošināt avāriju situāciju, kuras var radīt vai ir nodarījušas kaitējumu videi, operatīvu pārzināšanu un informācijas koordināciju Vides ministrijas sistēmā.

2009.gadā Centrs ir reģistrējis 56 avāriju situācijas (2006. – 66, 2007. – 56, 2008. - 73).

11.tabula

Avāriju situāciju veidi 2009.gadā

Veids	Situācijas	
	Skaitis	%
Naftas produktu noplūdes no SIA “LatRosTrans” cauruļvadiem	8	14,29
Noplūdes no dzelzceļa cisternām	13	23,21
Naftas produktu noplūdes ostu akvatorijās un jūrā	11	19,64
Ķīmisko vielu noplūdes	6	10,71
Naftas produktu noplūdes uzņēmumu teritorijās	2	3,57
Naftas produktu noplūdes satiksmes negadījumos	1	1,79
Citi iemesli	15	26,79
Kopā	56	100,0

2.5. SŪDZĪBU UN IESNIEGUMU IZSKATĪŠANA

2009.gadā VVD inspektori kopā izskatījuši 860 sūdzības un iesniegumus (Daugavpils RVP – 46; Jelgavas RVP – 78; Lielrīgas RVP – 461; Liepājas RVP – 90; Madonas RVP – 79; Rēzeknes RVP – 532; Valmieras RVP – 28; Ventspils RVP – 25; VKUD – 302).

Iedzīvotāji visvairāk sūdzējušies par:

- ar atkritumiem piesārņotām teritorijām;
- koku ciršanu;
- notekūdeņu novadīšanu;
- gaisa piesārņošanu;
- zemes dzīļu resursu izmantošanu u.c.

Visos apzinātajos vides un dabas aizsardzības normatīvo aktu prasību pārkāpšanas gadījumos sastādīti protokoli, izdoti rīkojumi pārkāpumu likvidēšanai un organizēta to izpildes kontrole.

2.6. VALSTS VIDES INSPEKTORU UN EKSPERTU APMĀCĪBA, METODISKO MATERIĀLU SAGATAVOŠANA

Kā svarīgs instruments vienotas pieejas nodrošināšanai vides aizsardzības normatīvo aktu ieviešanā un piemērošanā ir VVD inspektoru un ekspertu apmācība un metodiskā vadība. 2009.gadā izstrādāti/aktualizēti 10 metodiskie dokumenti:

2. „Vides aizsardzību prasību ievērošanas kontrole virszemes ūdens objektu un regulējamo ūdenskrātuvju apsaimniekošanā”;
3. „Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas pārbaudes vadlīnijas”;
4. „Vadlīnijas elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas un šķirošanas vietu (laukumu) ierīkošanai un apsaimniekošanai”;
5. „Inspektoru ētikas kodekss”;
6. „Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas atļaujas sagatavošanas un izsniegšanas vadlīnijas”;
7. Iekšējie noteikumi Nr.1 „Atļauju izdošanas un kontroles konsultatīvās padomes reglaments”;
8. Iekšējie noteikumi Nr.2 „Kārtība, kāda tiek izsniegta Dabas resursu lietošanas atļauja”;
9. „Par vienotas veidlapas formas noteikšanu Valsts vides dienestā”;
10. “Paaugstināta riska objektu pārbažu vadlīnijas”;
11. „Kārtība, kādā tiek izsniegtas A un B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas”.

2009.gadā VVD organizēja 16 seminārus, kuros piedalījās 366 dalībnieki:

1. VVD un Pašvaldību savienības Piekrastes pašvaldību sanāksme par kāpu aizsardzību un saglabāšanu – 4 semināri;
2. Vides un dabas aizsardzību prasību kontroles aspekti SAKS – 3 semināri;
3. „Information Exchange and Awareness Raising Events on the application of Community legislation on SHIPMENT of Waste” (Informācijas apmaiņas un Regulas ieviešanas efektivitātes paaugstināšana) - 29.04.2009. - 30.04.2009.;
4. Informatīvā diskusija VVD ar LU maģistratūras studentiem – 1 seminārs;
5. Sanāksme – diskusija par pašvaldību lomu un iespējām atkritumu apsaimniekošanas uzlabošanā;
6. Sabiedrisko vides inspektoru tiesības un pienākumi zivju resursu kontroles jomā – 3 semināri;
7. Jūras un iekšējo ūdeņu naftas piesārņojuma gadījumā cietušo dzīvnieku aprūpe – 3 semināri.

Saskaņā ar MK 2008.gada 14.oktobra sēdes protokola Nr.74 35§ tika noorganizēti 3 semināri Zemkopības ministrijas Lauku atbalsts dienesta ierēdņiem (inspektoriem) par vides un dabas aizsardzības prasību kontroli.

VVD darbinieki un ierēdņi 2009.gadā piedalījās arī dažādos Vides ministrijas, pašvaldību u.c. organizētosursos un semināros. Valsts administrācijas skolā VVD ierēdņi noklausījās 25 kursus.

2.7. INFORMĀCIJA PAR PAKALPOJUMIEM

2.7.1. SNIEGTO PAKALPOJUMU VEIDI

VVD sniegtie pakalpojumi iedalās maksas un bezmaksas pakalpojumos. Sniegtie maksas pakalpojumi ir:

- telpu noma;
- emisiju izkliedes modelēšana;

- statistikas pārskatu sastādīšana pēc iesniedzēja datiem (līdz 10.06.2008.);
- deklarācijas sastādīšana par C kategorijas piesārņojošo darbību pēc iesniedzēja datiem (līdz 10.06.2008.);
- vides informācijas sagatavošana, ja nepieciešama papildu apstrāde.

Pie bezmaksas pakalpojumiem var minēt:

- atļauju sagatavošana un izsniegšana;
- licenču izsniegšanu zvejai;
- zvejas žurnālu izsniegšanu;
- dažādu konsultāciju sniegšanu;
- lekciju par dabas un vides aizsardzības jautājumiem lasīšanu;
- informācijas sniegšanu par vides un dabas aizsardzības jautājumiem pašvaldību darbiniekiem;
- vides informācijas centru sniegtos pakalpojumus utt.

2.7.2. UZLABOJUMI PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBAS UN KVALITĀTES NODROŠINĀŠANĀ

VVD, pildot tam uzliktās funkcijas, izdod administratīvos aktus, kur adresāts ir atsevišķas personas, personu loks un sabiedrība kopumā. Šīs darbības var uzskatīt kā iestādes pakalpojumus. Lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību un informāciju par nepieciešamiem dokumentiem šo pakalpojumu saņemšanai, informācija ir ievietota VVD reģionālo struktūrvienību mājas lapās. Mājas lapās ir pieejama informācija par struktūrvienību darba laikiem, kā arī pieteikumu un iesniegumu veidlapas, iesniegumi tiek pieņemti arī par faksu. Administratīvie akti tiek izsniegti ievērojot normatīvos aktos noteikto procedūru un termiņus.

2009.gadā tika veikti pasākumi, kuru mērķis bija pakalpojumu kvalitātes un efektivitātes uzlabošana:

- dažādu atļauju sagatavošana izsniegšanai reģionālajās vides pārvaldēs tiek organizēta ar izbraukumiem uz teritorijām – pašvaldībās, maksimāli ievērojot klientu intereses;
- ir noteikti apmeklētāju pieņemšanas laiki; informācija par tiem ievietota struktūrvienību mājas lapās;
- iespēju robežās maksimāli ievēroti pakalpojumu izpildes termiņi;
- sniegta palīdzība paredzētās darbības pieteikumu sagatavošanā iesniegšanai RVP un pieprasījumu formu sagatavošanā atļauju piesārņojošām darbībām saņemšanai;
- sniegtas konsultācijas par darbībām, kas saistītas ar būvniecību vai citu saimniecisko darbību, kā arī darbībām, kas saistītas ar vides piesārņojuma samazināšanu;
- ieinteresētās personas iepazīstinātas ar viņus interesējošiem vides likumdošanas jautājumiem, internetā mājas lapās ievietotas nepieciešamās veidlapas pieteikumu sagatavošanai.
- pirms Iesnieguma atļaujas saņemšanai pieņemšanas eksperts izbrauc uz objektu, lai iepazītos ar piesārņojošo darbību un Iesniegumā sniegtās informācijas atbilstību piesārņojošai darbībai.
- lai nodrošinātu savlaicīgas informācijas sniegšanu, sistemātiski tiek papildināta mājas lapās ievietotā informācija.
- mājas lapās ievietotas iesniegumu (pieteikumu) veidlapas sniegto pakalpojumu saņemšanai, piem. Tehnisko noteikumu objektu būvniecībai, Atzinumu par būvju

gatavību ekspluatācijai, A un B kategorijas atļauju un C kategorijas apliecinājumu piesārņojošai darbībai saņemšanai.

- lai uzlabotu klientu apkalpošanu, tiek turpināta dokumentu izstrādes un aprites sistēmas pilnveidošana un papildināšana atbilstoši aktuālajām izmaiņām, piemēram, Eiropas Savienības strukturālo fondu finansēto projektu iesniegšanai paredzētās dokumentācijas izvērtēšana.

2.8. INFORMĀCIJA PAR ĪSTENOTAJĀM JAUNAJĀM POLITIKAS INICIATĪVĀM

Saskaņā ar Vides ministrijas darbības stratēģiju 2007. - 2009. gadam VVD 2009. gadā veica regulāru jūras ūdeņu uzraudzību no gaisa, nodrošinot valsts starptautisko saistību izpildi par regulāru piesārņojuma kontroli jūrā. 2009. gadā tika veikti 11 lidojumi, nolidotas 61,5 stundas, kuru laikā tika atklāts 1 piesārņojuma gadījums.

Tika nodrošināta zivsaimniecības un vides informācijas sistēmu un Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes diennakts dispečerdienesta darbība, kā arī Eiropas Savienības prasību ievērošanas kontrole zvejas jomā.

Saskaņā ar Vides ministrijas darbības stratēģiju 2007. - 2009. gadam VVD turpināja sabiedrības iesaistīšanu vides aizsardzības kontrolē. 2009. gadā VVD pārraudzībā darbojās 129 sabiedriskie vides inspektori, kuri bija pilnvaroti sastādīt protokolus par administratīvajiem pārkāpumiem.

Saskaņā ar Vides ministrijas darbības stratēģiju 2007. - 2009. gadam, lai veiktu Rīcības programmas par īpaši jutīgo teritoriju aizsardzības kontroli izpildi VVD 2009. gadā pārbaudīja 96 zemnieku saimniecības.

Saskaņā ar Vides ministrijas darbības stratēģijā 2007. - 2009. gadam paredzēto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju uzraudzību VVD inspektori veica 377 pārbaudes krasta kāpu aizsargjoslā.

2.9. PĀRSKATS PAR IESTĀDES VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

Atbilstoši Ministru kabineta 2003. gada 19. augusta noteikumiem Nr.466 „Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas izveidošanas pamatprasībām” VVD ir izveidota un regulāri tiek aktualizēta iekšējās kontroles sistēma.

2009. gadā turpinājās darbs pie iekšējās kvalitātes vadības sistēmas pilnveidošanas. Tika turpināta atsevišķu procedūru sakārtošana vai pilnveidošana, kas ļauj paaugstināt darbinieku profesionalitāti un vienmērīgu darba uzdevumu sadali, lai nodrošinātu kvalitatīvu pienākumu pildīšanu.

VVD plāno normatīvajos aktos noteikto funkciju izpildi, sastādot galveno darbu plānu, kuru apstiprina Vides ministrija. Atbilstoši šim plānam katra VVD struktūrvienība sastāda savu darba plānu, kurš regulāri tiek aktualizēts, ņemot vērā gada laikā notikušās izmaiņas normatīvajos aktos un VVD papildus uzliktās funkcijas. Lai kontrolētu darba plānu izpildi, reizi ceturksnī tiek sagatavotas atskaites par VVD darba plāna izpildi un nodotas izvērtēšanai Vides ministrijai. Darba rezultātīvie rādītāji (piemēram, uzliktie administratīvie sodi, izsniegtās atļaujas) skaitliskā veidā tiek ievietoti VVD Interneta mājas lapā.

VVD izveidotā struktūra un amatpersonu hierarhiskā padotība ļauj sekmīgi veikt sagatavoto pārvaldes lēmumu iepriekšējo pārbaudi (gan pamata pārbaudi, gan papildus pārbaudi) atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likumam. VVD centrālās struktūrvienības arī veic reģionālo struktūrvienību darbības uzraudzību un pieņemto lēmumu pēcpārbaudi – izskata saņemtās sūdzības par VVD amatpersonām, kā arī atsevišķos gadījumos pārbauda pieņemtos lēmumus. Šāda sistēma ļauj iespējami vairāk izvairīties no prettiesisku un nelietderīgu lēmumu pieņemšanas.

Visās VVD struktūrvienībās notiek regulāras iknedēļas darbinieku sanāksmes, kurās tiek apspriests iepriekšējā nedēļā paveiktais, noteikti turpmākie uzdevumi. Reizi mēnesī notiek VVD administrācijas tikšanās ar struktūrvienību vadītājiem.

2009.gada 20.martā tika apstiprināts VVD Organizatoriskais pretkorupcijas pasākumu plāns 2009.-2013.gadam. Plānā pamatā tika iekļauti pasākumi, kuri tika īstenoti jau iepriekšējos gados, jo jaunu pasākumu izstrādāšanai un iedzīvināšanai nav finansiāla seguma. Atbilstoši plāniem tika īstenoti pasākumi, lai:

- samazinātu uzņēmēju tiešu saskari ar amatpersonu, kura izskata personas iesniegumu un attiecībā uz to sagatavo/pieņem lēmumu;
- informētu sabiedrību par VVD funkcijām, amatpersonu pienākumiem un sniegtajiem pakalpojumiem (tai skaitā maksas);
- nodrošinātu amatpersonu rīcības un pieņemto lēmumu uzraudzību, veicot iekšējas uzraudzības pārbaudes, izstrādājot metodiskus norādījumus.

3. PERSONĀLS

2009.gada laikā VVD amata vietu skaits samazinājies par 135 amata vietām, neņemot vērā, ka pievienots RDC ar 19 amata vietām.

VVD uz 2009.gada 31.decembri bija 336 amata vieta, no tām 2009.gada beigās 8 bija vakantas.

Gada laikā izsludināts 9 amatu konkursi, no kuriem 1 noslēdzies bez rezultāta.

2009.gada laikā civildienesta attiecības pārtrauktas ar 75 ierēdņiem, bet darba attiecības pārtrauktas ar 89 darbiniekiem.

2009.gadā 70 VVD ierēdņi un darbinieki apmeklējuši profesionālās kvalifikācijas pilnveides kursus un seminārus (t.sk. Valsts administrācijas skolas rīkotos kursus).

Studijas augstākajās mācību iestādēs (tai skaitā maģistratūrā un doktorantūrā) turpina 25 ierēdņi un darbinieki.

4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

4.1. KLIENTU INFORMĒŠANA UN KONSULTĒŠANA

Lai operatīvi un kvalitatīvi informētu un konsultētu klientus, Valsts vides dienests, atbilstoši savai kompetencei, pārskata periodā ir sadarbojas ar citām tiešās pārvaldes iestādēm, pašvaldībām, citu valstu starptautiskajām organizācijām, nevalstiskajām organizācijām.

Galvenais šīs darbības mērķis bija savlaicīga, patiesa informācija par VVD pārraugāmajiem jautājumiem un problēmām, kā arī aktuālas informācijas nodrošināšana ārkārtas gadījumos.

Valsts vides dienesta speciālisti un darbinieki regulāri ir snieguši konsultācijas, lasījuši lekcijas, piedalījušies semināros un konferencēs par dabas, dabas resursu un vides

aizsardzības problēmām, piemēram, sanāksme – diskusija par pašvaldību lomu un iespējām atkritumu apsaimniekošanas uzlabošanā, informatīvā diskusija VVD ar LU maģistratūras studentiem par vides aizsardzības aspektiem. Daudzas tikšanās notikušas pēc VVD iniciatīvas. Jāakcentē sadarbība ar Latvijas Pašvaldību savienību. Pēc Valsts vides dienesta ierosmes, jau tradicionāli tika rīkota sanāksme ar Latvijas Pašvaldību savienības darbiniekiem un Piekraustes pašvaldību vadību, kurā tika diskutēts par kāpu aizsardzības problēmām, pieņemti turpmākās rīcības plāni un nostādnes par savstarpējās sadarbības pilnveidošanu un jaunu darba formu meklēšanu.

RVP darbinieki sniedza palīdzību paredzētajās darbības pieteikumu sagatavošanā iesniegšanai RVP un pieprasījumu formu sagatavošanā atļauju piesārņojošām darbībām, saņemšanai.

VVD mājas lapā tika ievietotas iesniegumu (pieteikumu) veidlapas sniegto pakalpojumu saņemšanai, piem. tehnisko noteikumu, atzinumu par būvju gatavību ekspluatācijai, A un B kategorijas atļauju un C kategorijas apliecinājumu piesārņojošai darbības saņemšanai.

4.2. SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA

Valsts vides dienests ir veicis pasākumus, lai ar sava darba aktualitātēm par dažādiem vides aizsardzības noteikumu pārkāpumiem, informētu sabiedrību kā tieši, tā arī sadarbojoties ar plašsaziņas līdzekļiem.

Pārskata periodā tika izplatītas preses relīzes, lai informētu sabiedrību par aktualitātēm. VVD aicināja mediju pārstāvjus piedalīties un veidot sižetus par dienesta rīkotajiem reidiem un pārbaudēm. Piemēram, par kāpu aizsardzības noteikumu pārkāpumiem, piekraustes kāpu zonas izbraukāšanu, aizsargājamo augu neatļautu tirdzniecību, malu zvejnecību, atklātajiem nelegālajiem pieslēgumiem naftas vadam un tā rezultātā notikušajiem vides piesārņojumiem, jūras piekrastē izskaloto ronēnu glābšanu un nogādāšanu Zoodārzā u.c.

Tika organizētas informatīvas kampaņas iedzīvotājiem par tādiem jautājumiem kā zvejošanas un makšķerēšanas noteikumu pārkāpumiem, no jūras izskaloto ronēnu aizsardzību, kūlas dedzināšanu, aizsargājamo augu neatļautu iegūšanu un realizāciju tirdzniecības vietās, eksotisko dzīvnieku ieviešanu valstī u.c.

Valsts vides dienesta vadība un reģionālo pārvalžu vadītāji regulāri snieguši atbildes uz žurnālistu jautājumiem, veikuši izskaidrošanas un informācijas darbu, īpaši tas attiecas uz konstatētajiem naftas produktu noplūdes gadījumiem, dzeramā ūdens kvalitāti, atklātajiem lielo uzņēmumu darbības pārkāpumiem, kā rezultātā izdarīts kaitējums apkārtējai videi.

4.3. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

2009. gadā Valsts vides dienests ir pastiprinājis sadarbību ar nevalstisko organizāciju sektoru – Latvijas Dabas fondu, Pasaules Dabas fondu, Sabiedrību par atklātību *Delna*, Latvijas Makšķernieku asociāciju, Vides aizsardzības klubs, Latvijas ornitoloģijas biedrību, u.c. Sadarbība notikusi ar mērķi vides aizsardzības problēmām piesaistīt aizvien lielāku sabiedrības uzmanību, izglītot iedzīvotājus, veidotu pareizu izpratni par Latvijas vides un dabas bagātībām un - Valsts vides dienesta darbību kopumā.

4.4. KONSULTATĪVO PADOMJU DARBĪBAS REZULTĀTI

Lai nodrošinātu VVD vienādu metodisko pieeju un paaugstinātu speciālistu kvalifikāciju darbam ar atļaujām un tehniskajiem noteikumiem, kā arī lai izskatītu atsevišķus sarežģītus gadījumus VVD speciālistu praksē, ar VVD 2005.gada 15.februāra VVD rīkojumu Nr.9 tika nodibināta Atļauju izdošanas konsultatīvā padome un 2009.gada 8.jūlija VVD rīkojumu Nr.34 tika nodibināta Atļauju izdošanas un kontroles konsultatīvā padome. 2009.gadā ir notikušas 5 Atļauju izdošanas un kontroles konsultatīvās padomes sēdes. Galvenie izskatītie jautājumi:

1. C kategorijas deklarācijas iesniegšana;
2. Piesārņojuma likuma grozījumi – par beztermiņa atļauju izsniegšanas nosacījumiem;
3. Problēmjautājumi par BABUS datu bāzes izmantošanu;
4. Projekts par vienotu VVD izdoto atļauju reģistra izveidošanu;
5. Jautājumi par MK 16.05.2006. noteikumu Nr.400 normu piemērošanu.

Liepājas RVP direktora vietnieks R.Bērziņš un vecākais eksperts A. Strungs piedalījās Ventas upes baseina apgabala konsultatīvās padomes darbā.

Lielrīgas RVP direktore I.Hahele piedalījās Daugavas upes baseina apsaimniekošanas konsultatīvās padomes darbā un Rīgas Vides aizsardzības fonda padomes darbā.

Lielrīgas RVP direktora vietnieks, Atļauju daļas vadītājs M.Strautmanis piedalījās Vides ministrijas Ūdens resursu un tehnoloģiju padomes darbā, Īpaši jutīgo teritoriju apsaimniekošanas pasākumu koordinācijas padomes darbā un Ūdenssaimniecības būvju būvniecības projektu vērtēšanas komitejas darbā

VVD Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes direktora vietnieks - Iekšējo ūdeņu kontroles daļas vadītājs N. Liskins piedalījās Zivju fonda padomes darbā.

Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes direktora vietnieks - Jūras kontroles daļas vadītājs F. Klagiņš piedalījās Zivsaimniecības konsultatīvās padomes darbā.

5. PLĀNI NĀKAMAJAM GADAM

5.1. 2009.GADĀ UZSĀKTIE PASĀKUMI, KURI TIKS TURPINĀTI 2010.GADĀ

1. Metodisko norādījumu vides inspektoriem un ekspertiem izstrādāšana;
2. Lauksaimnieciskās darbības rezultātā radītā ūdens un augsnes piesārņojumu ar nitrātiem samazināšana, veicot īpašo vides prasību ievērošanas, piesārņojošās darbības veikšanai dzīvnieku novietnēs kontroli;
3. Tirdzniecības ar aizsargājamiem augiem kontrole;
4. Pastiprināta elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu un videi kaitīgo preču atkritumu apsaimniekošanas kontrole;
5. Labas lauksaimniecības prakses un vides stāvokļa nosacījumu izpilde Latvijā kontroles rezultātu apkopošana;
6. Savstarpējās atbilstības kontroles sistēmas (SAKS) izveidošana un Zemkopības ministrijas Lauku atbalsta dienesta inspektoru apmācību organizēšana par SAKS vides aizsardzības jomā;
7. Sabiedrisko vides inspektoru darbības sistēmas attīstība;
8. Piedalīšanās vides aizsardzības normatīvo aktu izstrādes procesos, lai vienkāršotu procedūru dažādu pieteikumu iesniegšanai un administratīvo aktu (atļauju, tehnisko noteikumu, saskaņojumu u.c.) izsniegšanai;
9. VVD prakses administratīvo pārkāpumu lietvedībā apkopošana, ņemot vērā apstrīdētos lēmumus par administratīvā soda piemērošanu;
10. Zvejas kuģu kontrole ostās, īpaši mencu izkraušanas kontrole. Pastiprināta kontrole iekšējos ūdeņos un jūras piekrastē zivju ieguves lieguma periodos;
11. HELCOM Baltijas jūras rīcības plāna pasākumu ieviešana piesārņošanas no kuģiem novēršanā.
12. VVD grāmatvedības centralizācija.
13. VVD struktūras reorganizācija.

5.2. NĀKAMĀ GADA PRIORITĀTES

Kā 2010.gada darbības prioritātes tiek izvirzītas:

1. Metodisko norādījumu vides inspektoriem un ekspertiem izstrādāšana;
2. Veikt valsts vides inspektoru un ekspertu uzraudzības kārtības pamatprincipu izstrādāšanu;
3. Veikt pastiprinātu atkritumu apsaimniekošanas prasību ievērošanas kontroli;
4. Pastiprināta elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu un videi kaitīgo preču atkritumu apsaimniekošanas kontrole;
5. Veikt pastiprinātu kodoldrošības un darbības ar jonizējošā starojuma avotiem kontroli;
6. Lauksaimnieciskās darbības rezultātā radītā ūdens un augsnes piesārņojumu ar nitrātiem samazināšana, veicot īpašo vides prasību ievērošanas, piesārņojošās darbības veikšanai dzīvnieku novietnēs kontroli;

7. Zvejas kuģu kontrole ostās, īpaši mencu izkraušanas kontrole. Pastiprināta kontrole iekšējos ūdeņos un jūras piekrastē zivju ieguves lieguma periodos;
8. Labas lauksaimniecības prakses un vides stāvokļa nosacījumu izpilde Latvijā kontroles rezultātu apkopošana;
9. Savstarpējās atbilstības kontroles sistēmas (SAKS) izveidošana un Zemkopības ministrijas Lauku atbalsta dienesta inspektoru apmācību organizēšana par SAKS vides aizsardzības jomā;
10. Atļauju nosacījumu standartizācija un tipveida atļauju izstrāde atsevišķiem darbību veidiem;
11. Elektronisko pakalpojumu attīstība, t.sk., iekļaušanās Vienas pieturas aģentūras sistēmā un elektroniskās dokumentu aprites ieviešana;
12. Sabiedrisko vides inspektoru darbības sistēmas attīstība;
13. Piedalīšanās vides aizsardzības normatīvo aktu izstrādes procesos, lai vienkāršotu procedūru dažādu pieteikumu iesniegšanai un administratīvo aktu (atļauju, tehnisko noteikumu, saskaņojumu u.c.) izsniegšanai;
14. VVD prakses administratīvo pārkāpumu lietvedībā apkopošana, ņemot vērā apstrīdētos lēmumus par administratīvā soda piemērošanu;
15. HELCOM Baltijas jūras rīcības plāna pasākumu ieviešana piesārņošanas no kuģiem novēršanā;
16. Turpināt VVD grāmatvedības centralizācijas procesu.

5.3. SADARBĪBAS PROJEKTI, STARPTAUTISKIE PROJEKTI

2010.gadā tiks turpināts darbs šādos starptautiskajos projektos:

1. Kohēzijas fonda projekti:
  - 1.1. „Laboratorijas aprīkojums virszemes un pazemes ūdens kvalitātes monitoringa mērījumiem un prioritāro bīstamo vielu analīzēm 1.kārta”;
  - 1.2. „Virszemes ūdens un hidroloģiskā monitoringa sistēmas pilnveidošana Kurzemes reģionā atbilstoši ES ūdens struktūrdirektīvas 2000/60/EC prasībām”;
  - 1.3. Pazemes ūdens hidroģeoloģisko novērojumu programmas pilnveidošana, urbumu aprīkošana ar ūdens līmeņa mērītājiem Gaujas un Daugavas upju sateces baseinos”;
  - 1.4. „Automātisko gaisa monitoringa iekārtu iegāde un modernizācija”;
  - 1.5. „Aprīkojuma iegāde jūras vides novērošanai no gaisa”;
  - 1.6. „Bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveide Latvijā, I kārtā”.
2. ERAF projekti:
  - 2.1. „Valsts vides dienesta informācijas sistēmas izveidošana”;
  - 2.2. „Vienotas vides informācijas sistēmas izveide, 2. etaps”;
  - 2.3. „Jelgavas šķidro bīstamo atkritumu izgāztuves „Kosmoss” sanācijas darbi”;
  - 2.4. Vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” sanācijas darbi.
3. Latvijas- Šveices Konfederācijas sadarbības programma- projekts „Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija Sarkandaugavas teritorijā”.
4. “Naftas produktu un bīstamo vielu noplūdes risks Baltijas jūras apakšreģionos” (BRISK).